

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Sestdiena, 1995. gada 11. novembris

Nr. 84 (6639)

Preiļu pilsetas dome

Kā sokas budžeta izpilde?

Pilsētas dome kārtējā sēdē noklausījās priekšsēdētāja Oļega Hlebnikova informāciju par pilsētas budžeta izpildi līdz šī gada 1. novembrim. Plānotie ieņēmumi šogad ir Ls 506060, līdz 1. novembrim budžetā ienākuši Ls 404703, vajadzēja būt Ls 421716. Īpašuma nodoklis bija plānots Ls 26892, iekāsēti Ls 11793, ienākuma nodoklis bija plānots Ls 23856, līdz 1. novembrim iekāsēti Ls 24818. Zemes nodokli jaiekasē Ls 16700, patlaban iekāsēti Ls 12578. Šogad dotāciju veidā jāsaņem Ls 171729, līdz novembrim saņemti Ls 113826.

Tautsaimniecībai no gadā plānotajiem Ls 134760 līdz 1. novembrim no budžeta izlietoti Ls 133554, izglītībai no Ls 214833 izmantoti Ls 153290. Kultūras iestāžu vajadzībām paredzēti Ls 8600, izmantoti Ls 6469. Sociālajai nodrošināšanai no gadā plānotajiem Ls 87950 izmantoti Ls 68197.

Pavisam no budžeta izdevumiem plānotajiem Ls 506060 līdz 1. novembrim izlietoti Ls 410896.

Pašvaldība gatavojas pārņemt namu pārvaldi

Pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» ir gatavs pārņemt namu pārvaldi. Tādējādi tiks ietaupīti līdzekļi, piemēram, uz grāmatveidības rēķina, jo būs viena grāmatvedība.

Šajā sakarībā domes sēdē izskanēja dažādi viedokļi. Viens no tiem — namu pārvalde ar pašvaldības īpašumu — dzīvojamajām mājām nevar būt otršķirīgs iecirknis pašvaldības uzņēmumā «Saimnieks», kas līdz šim bija tikai pilsētas uzkopšanas darbu veicējs. Jo dzīvojamā fonda uzturēšana, kapitālremonts, santehniskas un citi pakalpojumi gan īrniekiem, gan pašvaldībai ir ļoti svarīgi. Arī agrākā pieredze, kad visi komunālie dienesti bija viena organizācija, liecina, ka lielā saimniecībā kārtībā nodrošināt nav viegli.

Domes deputāti apsprieda, kā rīkoties, — veidot namu pārvaldi kā atsevišķu pašvaldības uzņēmumu vai apvienot ar «Saimnieku». Ar balsu vairākumu viņi nolēma, ka «Saimniekam» un namu pārvaldei jāapvieno kopuzņēmumā «Saimnieks». Pret balsoja divi deputāti — M. Agurjanovs un J. Baiba.

Pamatfondi tiks apvienoti, bet uzņēmumam galvenajām funkcijām ir jābūt pilsētas dzīvojamā fonda uzturēšana kārtībā, kapitālremonts, santehniskie

pakalpojumi īrniekiem. Tiks pārņemts arī bijušā remontu un ceļniecības iecirkna īpašums, kuru līdz šim iznomāja SIA RBKK. Izveidota komisija, kas pieņems namu pārvaldi un tās pamatfondus. Pašvaldības uzņēmumam «Saimnieks» jāzstrādā un jāapstiprina jauni statuti. Nākamajā domes sēdē paredzēts apstiprināt arī status.

Vai atjaunot veco pirti?

Domes izpildītājs Andrejs Jaunkalns informēja deputātus, ka pilsētas iedzīvotāji, kuri dzīvo nelabiekārtotos dzīvoļos, nevar apmeklēt pirti veselības kompleksā, kur šis pakalpojums ir samērā dārgs. Izpildītājs sacīja, ka veco pirti (pie parka) var atjaunot aptuveni par 7 tūkstošiem latu. Tad pirts pakalpojumi iedzīvotājiem nepārsniegut 70 santīmus, un, iespējams, ieguldīto naudu varētu atgūt samērā ātri. Mazturīgiem cilvēkiem noteiktu arī atvieglojumus.

Dome nolēma līdzekļus vecās pirts atjaunošanai iekļaut nākamā gada budžetā.

Palielināta maksa par atkritumu izvešanu

Sakarā ar to, ka 1995. gada 14. septembrī Saeima apstiprinājusi likumu «Par dabas resursu nodokli», kas paredz, ka, uzglabājot netokskos atkritumus, par vienu kubikmetru jāmaksā Ls 0,25, pašvaldības uzņēmums «Saimnieks» lūdza pilsētas domi palielināt maksu par atkritumu izvešanu par 3 santīmiem vienam iedzīvotājam. Līdz šim par vienu ģimenes locekli bija jāmaksā 10 santīmi, bet no 1. decembra vajadzēs maksāt 13 santīmu.

Sākusies dzīvokļu privatizācija

1. novembrī oficiāli sākās dzīvokļu privatizācija. Sākusi darboties arī Preiļu pilsētas privatizācijas komisija. Kārtējā domes sēdē deputāti apstiprināja šīs komisijas darba nolikumu.

Komisijas priekšsēdētājs Juris Livdāns sacīja, ka komisija vēlas apzināt īrniekus, kuri jau tagad gribētu kārtot dokumentus par dzīvokļa privatizāciju. Tāpēc tiem pilsētas iedzīvotājiem, kuri dzīvo pašvaldības dzīvoļos un vēlas tos privatizēt, pilsētas domei jāiesniedz rakstisks iesniegums.

Atkarībā no tā, kuros namos būs vairāk gribētāju privatizēt dzīvokļus, komisija pirmāk kārtā lems par šo namu sagatavošanu privatizācijai.

A.Ilijina

Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam,
un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!

Abonēšanas maksa Preiļu rajonā:

1 mēnesim — Ls 0,71; 3 mēnešiem — Ls 2,13; 6 mēnešiem — Ls 4,26; 9 mēnešiem — Ls 6,39; 12 mēnešiem — Ls 8,52.

Valsts autoceli ziemā

♦ Ne cerēts, ne gaidīts, bet jau nedēļu pirms Mārtiņiem uzņāca sals un sniegs. Tiesa gan, bezgaligu sajūsmu tas izraisīja vienīgi bērnos. Pieaugušiem sākas ziemas problēmas — slidenas ietves, apledojušas ielas un brauktuves. Par to, kas gāgējus un braucējus sagaida uz mūsu rajona valsts autoceliem šoziem, «Novadnieks» lūdza pastāstīt bezpelnas organizācijas valsts uzņēmušo «Preiļu 24. ceļu pārvalde» direktoru I. Muzikantu un rajona valsts ceļu pārvaldišanas nodaļas priekšnieku R. Griķi.

Līdz ar ziemas iestāšanos kārtējo reizi aktuāls ir jautājums, kā brauksim pa rajona valsts autoceliem.

Līdz 1995. gada 1. janvārim visi valsts autoceli mūsu rajonā bija Preiļu 24. ceļu pārvaldes zinā, un par to stāvokli atbildēja pārvalde. Satiksmes ministrija veica kārtējo reorganizāciju, tāpēc šobrīd ceļi ir nodoti Latvijas Autoceļu direkcijas pārvaldišanā. Preiļu 24. ceļu pārvalde ir pārveidota par uzņēmēju — valsts bepelēnas organizāciju.

Tas nozīmē, ka pārvalde ir spiesta pildīt tikai tos darbus, ko prasa pasūtītājs. Uz valsts autoceliem tā ir Latvijas Autoceļu direkcija. Citur darbus var pasūtīt jebkura fiziskā vai juridiskā persona.

Eiropas attīstīto valstu pieredze rāda, ka autoceļu uzturēšanai valsts atvēlētājiem līdzekļiem gandrīz puse vajadzīga tā sauktajam ziemas dienestam, tas ir, ceļu kaisīšanai un attūrišanai no sniega. Līdz 1990. gadam līdzīgi tas bija arī mūsu rajonā. Patlaban ceļu nozarei tāpat kā visai citai saimniekošanai naudas nepieciek. Līdz 1989. gadam Preiļu rajona valsts autoceļiem uzturēšanai tika iedalīti 1,2 miljoni rubļu, bet būvniecībai 3 miljoni rubļu. Tagad naudu iedala tikai ceļu uzturēšanai, skaitļu izteiksmē tie ir 140 tūkstoši latu.

Ceļu speciālisti aprēķinājuši, ka paredzēta summa ir tikai 7 līdz 10 procenti no ceļu uzturēšanai nepieciešamajiem minimālajiem līdzekļiem. Būvniecībai nav ne kapeikas.

Līdz ar to ceļu normāla uzturēšana ir stipri problemātiska. Daudz maz normāli var saglabāt tikai galvenos valsts autoceļus, un tie ir Rīga — Daugavpils un Rēzekne — Daugavpils.

Preiļu rajonā ceļu tīrišana un kaisīšana ir paredzēta sekojošos maršrutos: Līvāni — Preiļi — Aglona, Galēni — Preiļi — Pelēči, Preiļu apbraucamais ceļš un piebraucamais ceļš Aglonas stacijai. Pārējos autoceļos ir paredzēta tikai sniega tīrišana.

Taču arī šajā ziņā ir ierobežojumi — sniega tīrišana paredzēta tikai tajos maršutos, kur notiek autobusu kustība.

Vēl viens ierobežojums ir sniega tīrišanas un ceļu kaisīšanas reižu skaits. Valsts galvenos autoceļus paredzēts tīrit vidēji 3,5 reizes mēnesi un kaisīt 5,5 reizes mēnesi. Tā sauktos pirmās šķiras ceļus, kas ir mūsu rajona galvenie ceļi Līvāni — Preiļi — Aglona un Galēni — Preiļi — Pelēči, tīrit paredzēts 2,5 reizes mēnesi, bet kaisīt 2 reizes mēnesi. Pārējos ceļus 1995. gadā atļauts tīrit tikai 1,6 reizes.

Tie ir skaitli, kurus paredz valsts pasūtījums 1995. gada ziemai novembrī un decembrī. Tiesa gan, pastāv tā saucamā neparedzēto darbu rezerves summa, kas

minētos ciparus varētu palielināt par 20 procentiem, taču arī tad naudas būtu nepiedodami maz.

Un ko darīt tad, ja daba paliek untu maina, piemēram, rodas straujš un vairākākātējs apledojušums vai arī sākas puteinis? Ministrijas pavēle paredz, ka mūsu rajonā jāuztur braucami tikai autoceļi Rīga — Daugavpils, Rēzekne — Daugavpils un Līvāni — Preiļi...

Pagaidām nekas nav zināms arī par tiem līdzekļiem, kuri tiks iedalīti 1996. gada zimai — janvārim, februārim un martam. Neoficiāla informācija ir tāda, ka tie nebūs lielāki par šī gada sākumā atvēlētajiem, kaut gan augusi inflācija, augušas cenas. Līdz ar to mums liek saprast, ka problēma saasināsies.

Tomēr, neskaitoties uz oficiālajiem skaitliem, Preiļu 24. ceļu pārvalde un rajona valsts ceļu pārvaldišanas nodaļa, maksimāli ekonomējot līdzekļus, cer, ka spēs nodrošināt normālu kustību pa rajona valsts autoceliem. Diemžēl, grantēto ceļu kaisīšanu mēs nespēsim nodrošināt, jo transporta izdevumi ir pārāk liegli, bet vienīgā smilts ieguvēs vieta rajonā ir Rušonas pagastā. Ir vairāk nekā skaidrs, ka nav iespējams tādā veidā no kaisīt ceļus otrā rajona malā.

Smags stāvoklis var izveidoties arī lielu aizputinājumu laikā, kustība var būt ievērojami traucēta. Lai arī 24. ceļu pārvalde savas jaudas ir saglabājusi, ar to vien ir par maz. Agrāk puteņos mums palīgā nāca rajona organizācijas, lauku saimniecības. Bet šodien nav ne saimniecību, ne tehnikas, ne arī naudas.

24. ceļu pārvalde ir gatava slēgt papildus līgumus ar pašvaldībām, organizācijām, kā arī zemnieku saimniecībam par ceļu uzturēšanu kārtībā šajā ziemā.

Rajona autovadītājus lūdzam būt pēc iespējas uzmanīgākiem, plānojot savus braucienus, lai pēc tam nebūtu nepatīkamu pārsteigumu, ka ceļš pēkšņi ir slidens vai apledojis. Esiet uzmanīgi, izvēloties braukšanas ātrumu pat it kā uz drošajiem ceļiem. Piemēram, ceļu Līvāni — Preiļi kailledus iestāšanās gadījumā mums ir jānokaisa ar smiltīm sešu stundu laikā darbdienās. Stiprāks apledojušs ir pieļaujams naktis un brīvdienās, kad kaisīšana jāveic 24 stundu laikā.

Lūdzam autovadītājus respektēt ar dzeltenajām mirgojošajām bākugunīm aprīkotas ceļu uzturēšanas mašīnas, kad tās veic savus pienākumus uz rajona ceļiem. Neuzmanība var būt liktenīga gan autovadītājam, gan ceļu dienesta darbiniekam.

Ja visu minēto iegaumēsim un nemisim vērā, ziemā nesagādās negaidītus un nepatīkamus pārsteigumus.

*Materiālu publicēšanai sagatavoja
L.Kirillova*

Skolu ziņas

Strādā logopēds

Preiļu 1. vidusskolā jau pagājušajā mācību gadā sāka darbu ar bērniem, kuriem ir lielāki vai mazāki runas traucējumi, vai arī viņi neuztver vai neatšķir skaņas. Ar viņiem nodarbojas topošā logopēde Agita Selicka, kas šogad ir jau sestā kursa audzēkne šajā specialitātē Liepājas augstskolā neklātiene.

Sogad Preiļu 1. vidusskolā ierīkots īpašs logopēdijas kabinets, kurā gan individuāli, gan grupās notiek nodarbības ar 40-50 bērniem. Tie ir sākumskolas skolēni. Bērnu spējas pareizi izrunāt skaņas un atšķirt tās citā izrunā logopēde pārbauda pati pēc īpašas sistēmas, nem vērā audzinātāju ieteikumus. Ar bērniem, kuriem ir smagāki runas traucējumi, logopēde strādā individuāli. Par svētigām šīs nodarbības jau atzinuši vairāki skolotāji, kuru audzēkņi sākuši rakstīt diktātus, saprast skolotāja runāto.

Pabeigta savienojošās galerijas būve

Oktobra nogalē, kā to Preiļu SCO celtie bija solījuši, Preiļu 1. vidusskolā pabeigta savienojošās galerijas būve. Starpbrīžos, skrienot uz mācību kabinetiem, kas atrodas skolas vecajā ēkā, skolēniem nebūs vairs jāizbauda aukstu vēju nestās slapjdrānka šaltis.

Pabeigti būvēti arī kabineti skolas trešajā stāvā. Tājtos ierīkoti matemātikas, bioloģijas, kā arī ārpusklases darba organizatora kabineti.

Ceturto gadu — dānu studenti

Dānijas Vordinborgas pedagoģiskās koledžas studenti jau ceturto rudenī ieradušies praksē Preiļu 1. vidusskolā. Šajos gados abām pusēm vienai pār otru izveidojušies savi priekšstati. Dānu studenti ienes jaunekligu dzīvīgumu. Viņi piedalījās arī iepazīšanās vakarā, kas pēc tradīcijas tika rīkots 10. klašēm.

Mācās arī skolotāji

Veselības mācība sākumskolā — šāds temats ir kursiem, ko sākumskolu skolotājiem šonedēļ noorganizējusi skolu valde kopā ar Nacionālo AIDS centru.

Centra lektori lasa leksijas par psiholoģiju, narkoloģiju, pareizu uzturu, seksuālo audzināšanu un tamālīdzīgām lie-tām, kuru pamati jāapgūst jau pirmajās klasēs. Tā ir kursu otrā daļa, pirmā noti-ka vasarā. Vēl divas nedēļas jāmācās ģi-menes centrā, tad kursu dalībnieki varēs saņemt sertifikātus un savās klasēs ie-viest veselības mācību.

Šīs nedēļas mācību izdevumus sedz dalēji Nacionālais AIDS centrs un dalēji skolu valde. Par vasaras kursiem maksāja paši skolotāji.

Vācu valodas skolotāji sava priekšme-

ta pasniegšanas metodikas pilnveidošanai devās uz Gētes institūtu Rīgā, kā arī strādāja Latvijas Universitātes Ankas centra valodu laboratorijā. Latviešu valodas skolotāji apmeklējuši Kalna Kai-bēnu, Saulrietus un Brakus, bet skolu bibliotekāri pēc pašu izteiktās vēlēšanas apmeklēja vietas, kas saistītas ar Ārijas Elksnes un Ojāra Vācieša dzīvi un dai-lradi.

Piektdienu un divas brīvdienas līdz vēlam vakaram veselības mācības kursos strādāja krievu skolu skolotāji. Kursus apmaksāja Sorosa fonds.

Līvānu 1. vidusskola, kurā augstā līmeni tiek mācīta latviešu valoda, notika kursi latviešu valodas skolotājiem. Tājtos piedalījās ne tikai paši rajona, bet arī vairāku Latgales rajonu šī priekšmeta skolotāji. Ar viņiem strādāja latviešu valodas skolotāja Skaidrīte Šķimele, Ārija Baltmane, kā arī skolas direktore Maija Kručinina, kas valodas mācīšanā izmanto netradicionālās darba metodes.

L.Rancāne

Latvija ir skaista

Viens no interesantākajiem notiku-miemi mūsu skolā šoruden bija ekskursija, kurā daudz ko redzējām pirmo reizi.

Vispirms devāmies uz Gaiziņkalnu. Sākumā tas ar savu 312 metru augstumu nemaz nelikās tik varens, bet, uzķāpjot skatu tornī, pārsteidza dabas skaistās ainavas. Pēc tam mēs bijām K.Skalbes mā-jā Saulrietos.

Tālāk ceļ veda uz Cēsim. Apskatījām Cēsu pils lielos tornus un biezos mūrus, skaisto parku ar dīķi un strūklakām. Braucot uz Āraišu ezerpili, apstājamies keramiķu darbnīcā.

Pirma reizi redzējām, kā māls pārtop krūzēs, vāžītēs, rūķos, mājinās un citos priekšmetos. Interesantas likās arī vējdzīrvānas ar saviem lielajiem spārniem un iekārtām malšanai. Ekskursijas vadītāja izstāstīja, kā tādās dzīrvānās graudi pārtop miltos.

Āraišu ezerpils ir interesanta ar to, ka atrodas ezerā uz saliņas, mājas celtas no bālķiem un bez naglām. Mājinās ir mazas, durvis un lodzīni maziņi. Bet jumti no alkšņu mizām.

Pārsteigtī bijām par Ērgļu klintīm. Vēl interesantākas tās darīja mazais strautiņš, kas iztek no klintīm un ietek Gaujā. Zēl tikai, ka tās klintis ir aprakstītas.

Kāpjot Turaidas tornī, jutāmies kā se-najos laikos. No torņa redzējām jaukas dabas ainavas.

Sava veida drosmes pārbaude bija braucieni gaisa vagoniņā. Šajā maršrutā redzējām jaukus dabas skatus, pārliecinājāmies, cik mūsu Latvija ir skaista. Iesakām arī citiem aizbraukt un redzēt to, ko redzējām mēs. Līdzekļus ekskursijai mēs bijām noplēnujuši ar godalgū pērnā mācību gada laikā notikušajā konkursā par sakoptāko Latvijas skolu.

Anita Karčevska,
Inese Švarnoviča,

Pelēču pamatskolas skolnieces

◆ Viens no vecākajiem Latvijas vīru koriem — dibināts 1948. gadā — pagājušās nedēļas nogalē uzstājās Aglonas kultūras namā.

Kora iss raksturojums ir šāds — mākslinieciskais vadītājs — Andris Jansons, diriģents, koncertmeistars — Gatis Langenfelds, bet goda diriģents — sirmais maestro Haralds Mednis, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris. «Tērvzeme» dziedājis tuvās un tālās ār-zemēs, to atceramies arī kā dziedātāju uz barikādēm latviešu trešās atmodas laikā, koris piedalījies visos Latvijas dziesmu svētkos, izcilākajos koru festi-vālos. Tērvzemei ir mediķi, arhitekti,

pedagoģi, profesori, zinātnu doktori, mākslinieki, daži no viņiem dzied kopš kora dibināšanas.

Ar LZS un Saeimas deputātes Antas

Rugātes iniciatīvu «Tērvzeme» bija de-

lusies koncertceļojumā pa Latgali. Aglonā tas ieradās no Krāslavas puses.

Vispirms apmeklēja baziliku, pēc tam uzstājās kultūras namā. Jāpiebilst, ka

ieejas maksa no klausītājiem netika lūgta.

Par uzstāšanos aglonieši dāvāja zie-

dus, ko mākslinieki aizveda uz bazili-

ku. «Tērvzemei» savas dziesmas dāvāja

arī Aglonas bazilikas bērnu koris.

Ai, valoda, valodiņa...

◆ Līdz ar neatkarīgas Latvijas valsts atdzimšanu lēnām un pamazām atkopjas arī latviešu valoda. Pēc valsts valodas likuma pieņemšanas uzplaiksnīju-sie cilvēku savstarpējo attiecību asumi pamazām ir nogludinājušies. Lie-lākajā valsts nelatviski runājošo iedzīvotāju daļā ir radusies pārliecība, ka būs vien jāiemācās un jāzina tā valoda. Un lielākais stimuls ir bijis ne jau katra personīgā iekšējā nepieciešamība, bet gan — darbs. Valsts valodas zi-nāšanas ir viens no galvenajiem kritērijiem, pēc kuriem vērtē cilvēku, pie-nemot darbā.

ГОРОДСКИЕ КЛАДЫЩА ОТКРЫТЫ ДЛЯ ПОСЕТИТЕЛЕЙ:
С 1 АПРЕЛЯ ДО 30 СЕНТЯБРЯ С 8⁰⁰ — 21⁰⁰ ЧАС.
С 1 ОКТЯБРЯ ДО 31 МАРТА С 9⁰⁰ — 19⁰⁰ ЧАС.

ЗАХОРОНЕНИЕ ПРОИСХОДИТ ТОЛЬКО ПО СОЛДАТОВА МНОГОПОДОБНОМУ ПОХОРОННОМУ ВІЧРІ, ЗА ИСКЛЮЧЕНИЕМ ВСЕХ РІВНОВЕЧІРНІХ ВІЧІВ, НІЧІВНИКІВ, ПРАЗІВНИКОВ.

ОТВОР МЕСТ ПОД ЗАХОРОНЕНИЕ НА ГОРОДСКИХ КЛАДЫЩАХ ПРОИЗВОДЯТСЯ НА ОСНОВІ СВІДѢНОСТІ О СМЕРТИ, ВІДСЛІДНОГО ЗАГСОМ ІЗІМ СЕВІСКИМ СОЦІУМ. ЗАХОРОНЕНИЕ РАХРЕНЧУЄТЬСЯ НЕ РАНІШЕ 40 ЧАСОВ С МОМЕНТОМ НАСІННЯ ЕМОЦІЇ СМЕРТИ.

АДМІНІСТРАЦІЯ КЛАДЫЩА ПОДАЄ ВІДСІЧНУ ІЗВЕЩЕННУ О ВРЕМІНІ І ПОДІЛІННІХ ПОХОРОНАХ ЗА 24 ЧАСА.

ОТВОР МЕСТ ПОД ЗАХОРОНЕНИЕ ПРИЧИВОДИТЬСЯ ВІСНОВАТИСЬ НА КАЖДИЙ СІМІНІНІСІННІЙ МОГИЛІ, ОПОГІТЬСЯ 5 М², НА СЕМЕЙНО-ДОДІЛІВІ МІСЦІЯХ, ЧОВІСЬ РОДІТНИКІВКАМІСІІ І УМЕРШІГО ІЗІМ ПРИЧИВОДИВАННІМ ІНІЦІАЛІВАМИ В ГІДРІЧІ 1 ГОДА, МІСІІНІСІІСІІ МЕСТУ ВІДСІЧНУ БІЛЮСТІВІСІІННІ І ОПЕЧЕЧЕННІ СІМЕЙНИЧЕСКИЙ УХІД ЗА НІМ.

Kad 1993. gada aprīlī tika apstiprināts «Nolikums par valsts valodas atestācijas komisijām», šādas komisijas tika izveidotas arī Preiļu rajonā. Viena no tām darbojas Lī-vānos, lai cilvēkiem nebūtu lieki jābraukā uz rajona centru. Otra — Preiļos, un to vada rajona padomes sekretāre **Valentina Brice**.

— Mūsu uzdevums ir nodarboties ar latviešu valodas zināšanu pārbaudi. Reizi mēnesi, ik otrajā otrdienu, notiek eksāmens. Šī gada desmit mēnesos esam atestējuši 89 cilvēkus. 29 no viņiem kārtotā eksāmenu par zemāko latviešu valodas zināšanu pakāpi. 35 saņēma videjās pakāpes latviešu valodas prasmes aplieci, bet 25 valstis valodu zinājā atbilstoši augstākajai pakāpei.

Lielākā daļa interesentu šo eksāmenu uz-tver loti nopietni un laikus tam gatavojas. Pie mums ir iespējams iepriekš saņemt informāciju par pilnīgi visiem eksāmena jau-tājumiem un tematiem. Eksāmens sastāv no trim daļām: intervijas, rakstu darba, avizes teksta lasīšanas un atstāšanas.

Rezultāti lielā mērā atkarīgi no eksāmena kārtotāja vispārējā izglītības līmena. Protams, arī pārliecības, cik nepieciešamība. Un tas ir daudz nopietnāks sti-muls nekā kāds nolikums vai rīkojums. Arī no personīgās pieredzes varu teikt, ka daudzi, kuri ir kārtotāji valodas eksāmenu, tam gatavojās loti nopietni — centās atcerēties vārdu galotnes, locījumus, dzimtes, garum-zīmes un visus pārējos knifījus, kas rakstūri-gi nebūt ne vielgajai latviešu valodai. Šāda centība un uzmanība ir divtik patīkama arī tāpēc, ka mēs, latvieši, reizumis izturamies pret savu valodu daudz paviršāk un nevēri-gāk. Par to var pārliecīnāties, lasot uzrak-stus veikalos, skatlogos, uz sludinājumu dē-liem un pat laikrakstos.

Redakcijas fotogrāfa iemūžinātie notei-kumi, kā uzvesties Preiļu pilsētas kapu apmeklētājiem, jau kuro gadu spītīgi turas pre-tū gan Baltijas nokrišņiem, gan likumam par valsts valodu. No tā var secināt divas lietas. Pirmā — Preiļos sen nav iegriezies valodas valsts inspektors. Otrā — likumu par valsts valodu var arī neievērot!?

L.Kirillova

Pārprasts jēdziens par varonību

Pirms pāris gadiem Preiļu slimnīcā pienā-ka humānās palīdzības sūtījums, kurā bija dauzu bērnu iemīlotais konstruktors «Lego». Toreizējais slimnīcas galvenais ārstis J. An-spoks šo «Lego» uzdzīvīnāja Preiļu 1. vidus-skolas pašām mazākajām klasītēm. Katrs bērns no mājām atnesa kasti, audzinātājais konstruktors detalju tūkstošus sadalīja vien-līdzīgi visiem, un visu pagājušo mācību gadu starpbrīžos un pēc mācībām spēlēšanās ar «Lego» bērniem bija mīlāk nodarbošanās.

Vai tikai šogad, 1. septembrī ejot uz skolu, mazajiem skolniekiem vislielākais prieks ne-bija par to, ka drīz atkal varēs kerties pie kon-struēšanas? Tāpēc bērnudārzā «Auseklītis» esošajā 2. klasē kādā oktobra rītā bija loti sā-pīgs pārdzīvojums, kad izrādījās, ka pazudu-šas 13 kastes ar «Lego».

Bariņš tikko padmitnieku gados iegāju-sju pilsonu iecerētajai lietai gatavojās loti

nopietni. Laiku izvēlējās pēcpusdienu, kad skolā dzīvība pierīmus. Atslēgu panēma no mājām, izrādījās, ka tā der skolas ārdurvīm.

Vieni nolikoto «Lego» no pirmajā stāvā esošas klases. Jau pēc briža visi soļoja siera rūpnīcas dzīvojamā kvartāla virzienā. Pa ceļam no kastēm atbrīvojās, saturu pārbēra kulē. Operācijas tālākajā gaitā bija padomāts mantu nobēdzināt. Uzkalnīnā pie attīrišanas iekārtā mantu tika ierakta ze-mē. Taču, kā tas mēdz būt kārtīgās grāvēj.

L.Sila

Latgales apgabaltiesas seši mēneši

Ir pagājis pusgads Latgales apgabaltiesas darbā. Pa šo laiku esam izskatījuši 70 krimināliecas. Par noziegumu izdarīšanu notiesātas 15 sievietes un 71 vīrietis. Pie tam 11 sievietes notiesātas par slepkavību vai tīsu smagu miesas bojājumu nodarīšanu. Notiesāto sieviešu skaits ir necerēti augsts, — 13% no visiem notiesātajiem.

Vadošajā lomā noziegumu izdarīšanā, pārēķinot uz iedzīvotāju skaitu, izvirzījās Rēzeknes rajons. Turklat noziegumus šeit izdara paši rajona iedzīvotāji. Pēc tam seko Rēzekne un tikai pēc tam Daugavpils pilsēta. Visgodīgākie cilvēki dzīvo Krāslavas rajonā, no kura saņemam nelielu lietu skaitu.

Visvairāk lietas ir ienākušas par tīsu smagu miesas bojājumu izdarīšanu — 40%, slep-kavības — 20% un laupišanas — 15%.

Ja līdz oktobrim spējām, tesa ar grūtībām, tiki galā ar lielāko daļu lietu savlaicīgi, tad pašreiz stāvoklis acīmredzami paslītinās. Pēc Saimnieciskās tiesas likvidācijas izskatīsim lielu daļu lietu, kuras agrāk izskatīja šī tiesa.

Bez tam apgabaltiesai jāizskata apelācijas sūdzības par rajonu un pilsētu tiesu spriedumiem. Tiesā strādā tikai 3 tiesneši no parādētajiem 20. Pašreiz pat nevaram izskatīt apelācijas sūdzības krimināliecas, tas radis neapmierinātību, jo katram notiesātajam jeb cietušajam ir pamatota prasība, lai sūdzība tikt izskatīta maksimāli ātri.

Kaut cik atvieglo darbu var izdarot izmai-nas likumdošanā, lai samazinātu prasības, kuras izvirzītas apgabaltiesas tiesnešu kandidātiem. Par to esam vairākkārt griezušies pie tieslietu ministra, lai iesniegtu likumprojektu Saeimā. Pašreizējos apstākļos apgabaltiesas kadru nokomplektēšana varētu ie-vilkties uz 10-15 gadiem. Juristi necenšas klūt par tiesnešiem, jo amats nav pietiekami atalgojis un nav nodrošināti sadzīves apstākļi.

Šo iemeslu dēļ kavēsies arī civillietu izskatīšana.

Ir arī nelielo pozitīvu momenti — sākam strādā jaunās telpās, Rēzeknē, Atbrīvošanas alejā 95 (Latgales Māras piemineklā ap-kāmē). Taču remontdarbi ir pabeigli, un jau iepriekš atvainojamies par neērtībām, kuras izjutis izsauktie un klausītāji.

Iesniegumus un sūdzības un priekšliku-mus pieņemam pirmsdienās un ceturdie-nas no plkst. 10.00 līdz 13.00 un no plkst. 14.00 līdz 17.00.

Atgādinu, ka juridiskās konsultācijas tiesa nesniedz. To saņemšanai jāgriežas pie advo-kāta.

K. Valdemiers,
Latgales apgabaltiesas priekšsēdētājs

Naturalizācija — uzņemšana pilsonībā

No 1995. gada 1. janvāra Latvijā notiek naturalizācija. Latvijas pilsonību šajā laikā saņemuši 630 Latvijas iedzīvotāji, tajā skaitā 22 — Rēzeknes teritorialajā no-dalā, kurā ietilpst arī Preiļu rajons. Preiļos deviņi pretendenti ir parakstījuši soliju par uzticību Latvijas Republikai.

Pilsonības likumā ir noteikts to personu loks, kuras Latvijas pilsonībā var uzņemt ārpuskārtas naturalizācijas kārtībā jau sākot ar 1995. gadu. Ar 1996. gada 1. janvāri sākjas naturalizācija vispārējā kārtībā. Tas nozīmē, ka iesniegumus par uzņemšanu Latvijas pilsonībā varēs iesniegt iedzīvotāji, kuri dzimuši Latvijā un ir vecumā no 16 līdz 20 gadiem un kuru pastāvīgā dzīves vieta iesnieguma iesniegšanas dienā ne mazāk kā piecus gadus ir Latvija.

Personām, kuras ieradušās Latvijā pēc 1992. gada 1. jūlija, piecu gadu termiņš tiek skaitīts no pastāvīgās uzturēšanās atlaujas saņemšanas dienas.

Ar 1997. gadu naturalizēties varēs pastāvīgie iedzīvotāji, kuri dzimuši Latvijā un, iesniedzot iesniegumu, ir līdz 25 gadu vecumam. Vēl pēc gada — līdz 30 gadu vecumam un tā tālāk. Šiem pretendentiem iesniedzamo dokumentu skaits ir minimāls, bet, protams, kā īstiem Latvijas pilsoniem ir jāzina latviešu valoda, Satversme, Konstitucionālā likuma pamatoeikumi un Latvijas vēsture.

Par naturalizāciju ir daudz rakstīts un diskutēts, tomēr nākas saskarties ar faktiem, ka cilvēki ir pavirši lasījuši likumu, nav iepazinušies ar šajā gadā pieņemtais grozījumiem. Tapēc ar laikraksta starpniecību gribētu atgādināt vairākas, manuprāt, būtiskas lietas.

Šī gada 22. marta Grozījumi Pilsonības likumā nosaka, ka par Latvijas pilsoniem ir atzīstami: latvieši un līvi, kuru pastāvīgā dzīves vieta ir Latvija, kā arī personas, kuras apguvušas **pilnu** mācību kursu latviešu mācībvalodas vispārizglītojošo skolu latviešu plūsmā, iegūstot šajās skolās pamatizglītību vai vispārējo vidējo iz-

glītību. Šiem iedzīvotājiem Latvijas pilsonību apstiprina Pilsonības un imigrācijas departamentā.

Naturalizācijas kārtībā Latvijas pilsonībā, atbilstoši Pilsonības likuma 13. panta 1. d. 7. p. nosacījumiem, var uzņemt personas, kuras vismaz desmit gados ir laulībā ar Latvijas pilsoni, un kuras līdz naturalizācijas iesnieguma iesniegšanas dienai piecus gadus pastāvīgi dzīvo Latvijā.

Grozījumi Pilsonības likumā paredz, ka šis punkts ir piemērots arī tiem laulātajiem, kuru laulība izbeigusies ar otra laulātā (Latvijas pilsoņa) nāvi. Taču to nepiemēro, ja nav ievērots likumā noteiktais desmit gadu nepārtrauktā laulībā no-dzīvotais laiks, kā arī, ja laulība izbeigusies ar otra laulātā nāvi un persona stājusies citā laulībā.

Personai, kura vēlas naturalizēties kā Latvijas pilsoņa laulātās (Pilsonības likuma 13. panta 1. d. 7. p.), ir jāiesniedz mirušā laulātā mīršanas apliecības kopija un:

— ja laulātās miris pēc 1992. gada un ir reģistrēts Pilsonības un imigrācijas de-partamenta iedzīvotāju reģistrā, jāiesniedz PID izziņa par pilsonību;

— ja laulātās miris līdz reģistrācijai iedzīvotāju reģistrā, jāiesniedz dokumenti, kuri pierāda faktu, ka mirušajam laulātajam būtu bijušas tiesības uz Latvijas pilsonību, ja viņš nebūtu miris.

Naturalizācijas pretendents iesniedz dokumentus un to notariāli vai naturalizācijas pārvaldē apliecinātas kopijas.

Izsakot naturalizācijas iesniegumus, no latviešu valodas prasmes pārbaudes un no LR Satversmes, Konstitucionālā likuma «Cilvēka un pilsoņa tiesības un pie-nākumi», valsts himnas teksta un Latvijas vēstures zināšanu pārbaudes ar atbrīvotas personas, kuras atbilst ārpuskārtas naturalizācijas prasībām, un kuras ir:

1) ieguvušas vispārējo, vidējo speciālo, augstāko vai arodizglītību (arodvidussko-la, arodgimnāzija, arodskola) latviešu mācībvalodā;

2) pirmās grupas invalīdi, kuriem inva-liditātē piešķirta bez termiņa ierobežoju-ma, kā arī otrās un trešās grupas redzes, dzirdes un runas invalīdi;

3) personas, kuras naturalizējas Pilsonības likuma 13. panta 1. daļas 3. un 6. punkta noteiktajā kārtībā, ja tās sasniegūšas ar likumu noteikto pensijas vecumu.

Tās ir personas un viņu pēcnācēji:

— kuras bija legāli iebrakušas Latvijā un pastāvīgi dzīvoja te 1940. gada 17. jūnijā (13. panta 1. d. 3. p.);

— kuras bija Lietuvas vai Igaunijas pilsoni 1940. gada 17. jūnijā (13. panta 1. d. 6. p.).

Ir paplašināts iesniedzamo dokumentu klāsts, kurus var iesniegt, lai pierādītu piederību Lietuvas vai Igaunijas pilsonībai līdz 1940. gada 17. jūnijam.

Ministru kabineta noteikumi paredz, ka

no valsts nodevas par naturalizācijas ies-

nieguma izskatīšanu ir atbrīvoti pirmās

grupas invalīdi un politiski represētās

personas.

Pensionārus un otrās grupas invalidus

no valsts nodevas samaksas 25 latu apjomā

var atbrīvot, balstoties uz pašvaldības

vai sociālās apdrošināšanas pārvaldes

atzīnumu par maznodrošinātās personas

statusa piešķiršanu.

Konsultācijas un informāciju ne-

skaidrojās jautājumos pilsonības iegū-

šanā naturalizācijas kārtībā visiem in-

teresentiem sniegs Rēzeknes teritorialās

nodalas darbinieki ik darba dienu no

punksten 8.30 līdz 17.00 Rēzeknē,

Baznīcas ielā 19. Tālruni ir 25022 vai

35438 (kods 8-246). Konsultācijas var

saneigt arī Preiļu filiālē Raiņa bulvārī

19, 1. telpā, tālrunis 21723 pirmadienās

no punksten 9.00 līdz 19.00, otrdiens un

ceturtdienās no punksten 9.00 līdz 16.00.

Konsultācijas tiks organizētas arī Li-

vānos pilsētas domes telpās 10., 17., 22.

un 29. novembrī no punksten 10.00 līdz

13.00.

Silvija Brokāne,
naturalizācijas pārvaldes Preiļu
filiāles vecākā referente

Zinas no policijas

Līvānu policijas iecirknis

● 8. oktobra naktī griezās Rožkalnu pagasta iedzīvotājs R. Ar dzelzs mietiņu bija nodurta tele, kura atradās pa nakti uz lauka pie mājas.

Noskaidrojās, ka lopīnu nogalējis šī paša pagasta iedzīvotājs Jānis Dz., kuram gan nebija nauda ne pret saimnieku, ne četrkājaino būtni, bet kurš vienkārši bijis pārdzēries. Materiāls nosūtīts uz rājona prokuratūru.

● 11. oktobra naktī Līvānos, Vecīcībniem ielā no T. piederoša mikroautobusa «Volkswagen» caur izsistu logu nozagtās mantas. Notiek izmeklēšana.

No J. piederošas garāžas Jelgavas ielā nozagtās pārtikas produkti. Vainīgās personas noskaidrotas, tie izrādījās divi nepilngadīgie, par kuriem materiāls nosūtīts rājona tiešai.

● 12. oktobra saņemts iesniegums, ka no N. piederošas vasarnīcas Daugavpils ielā nozagtās 42 loksnes šifera. Notiek izmeklēšana.

● 13. oktobra uzlauzts P. piederošs kiosks, kas atrodas Rīgas ielā, nozagtās dažādas mantas, pārtikas produkti. Ierosināta kriminālīte. Pulksten 23.20 policija, veicot reiðu bārā «Rausis», atklāja nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem. Sastādīts administratīvais protokols, vainīgajiem jāmaksā so-dānauda.

● 15. oktobra naktī uzlauzta Z. dzīvokļa durvis Raiņa ielā 1. Nozagtās mantas. Ierosināta kriminālīte.

● 16. oktobra Rožupes pagasta Rubeņos nodega S. pirts. Ugunsgrēks izcēlies no pirts tuvumā bērnu kurināta ugunkura. Privātveikalā Līvānos Rigas ielā, novēršot pārdevējas uzmanību, no kases aparatā tika nozagti 40 lati. Sadarbībā ar Aizkraukles policiju tika atklāti vainīgie no Rīgas un Ogres rajoniem. Analogus noziegumus šī grupa veikusi arī citos rājones. Ierosināta kriminālīte.

● 18. oktobra naktī uzlauzta 45. veikals «Dzintars» Rožkalnu pagasta teritorijā. Nozagtās pārtikas produkti. At-rasts vainīgais — kāds nepilngadīgais L. no kaimiņu

pagasta. Saņemts iesniegums no stikla fakrikas, ka no 1. līdz 17. oktobrim garāzā esošam traktoram «T-16» noņemtas divas aizmugurējās riepas. Notiek vainīgā meklēšana.

● 21. oktobra mājas Avotu ielā 1b kāpņu telpā nepazīstams vīrietis centās atņemt rokas somiņu kādai sievetei. Viņa kliedza un sīvi pretojās, tāpēc uzbrucējs aizbēga. Notiek izmeklēšana.

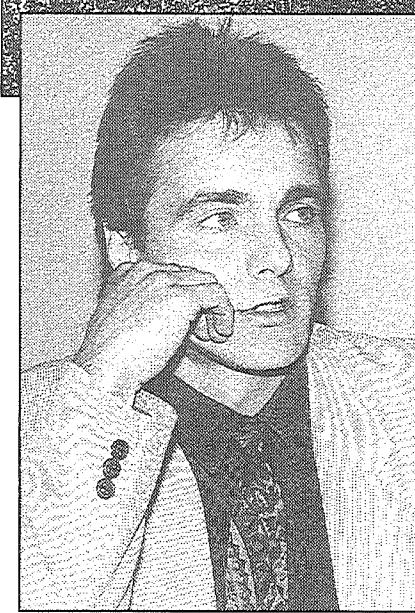
● 27. oktobra atkārtoti uzlauzta P. piederošs kiosks Rīgas ielā. Paņemtas cigaretes un pārtikas preces. Šoreiz vainīgie noskaidroti, tie bija divi nepilngadīgi līvānieši.

● 28. oktobra Rudzētu pa-līgskolā izdauzīts logs, no skolas nozagtāi apavi un vēja-kas. Notiek izmeklēšana.

● 14. oktobra traģēdija notiku-si Kapiņos mežā. 1954. gada dzīmūšajam K. uzgāzās nozāgēts koks, viņš gāja bo-jā.

● 21. oktobra ar naudas so-du — 5 latiem sodīts V. Nazarenko no Jaunaglonas, kurš regulāri rīkoja nekārtības un skandālus

Skola — pārmaiņu priekšā

Cilvēku lielākajai daļai vārds «Aglona» saistās ar atmīnām par pavadītām stundām vai dienām katru gadu augusta vi-dū kopā ar vairākiem desmitiem tūkstošu ticīgo. Vietējiem iedzīvotājiem šis pienākums — būt agloniešiem — pa reizēm sāk likties apgrūtinošs. Pēdējā laikā bažas, un ne bez pamata, ienākušas daudzās ģimenes, kurās ir skolas vecuma bērni, kā arī skolotāju prātos. Par iemeslu tam — īsi pirms 6. Saeimas vēlēšanām Ministru prezidenta Māra Gaiļa parakstītais dokuments, ar kuru Aglonas internātā ģimnāzija tiek nodota bijušajai īpašniecsei — Aglonas bazilikai ar perspektīvu to pārveidot par katoļu ģimnāziju.

Ne pati skola, ne vietējā sabiedrība, ne pagasts, ne rajona skolu valde, pat ne rajona vadība par šāda lēmuma pieņemšanu iepriekš netika informēti, viss norisinājās loti augstā līmeni. Informācijas visām šīm pusēm pietrūkst arī pašlaik. Bazilika cenšas pārņemt savā rīcībā bijušos īpašumus, vietējā pagasta vara sākumi apšaubīt un lūgs tiesu anulēt ierakstu Zemesgrāmatā par īpašumu piederību, skolu valde ir nobažījusies par normāla mācību procesa gaitu pašreizējā situācijā un par bāreņu, kas vienmēr Aglonas internātāgimnāzijā ir tikuši uzturēti un skolotī, turpmāko likteni, pedagogus baida reorganizācijas iespējamība, večāki uzrakstījuši Izglītības ministrijai neizpratnes pilnu vēstuli, bet citi gluži vienkārši raksta iesniegumus un izņem bērnus no šīs skolas. Ne jau protestējot pret reliģijas mācību vai katoliju gimnāziju kā tādu, bet reāli padomājot par bērnu nākotni. Jo atbilstoši pastāvōšajai likumdošanai katoliju gimnāzija būs privāta.

Pēc statusa maiņas skolai pēc gada ir jāzīriet akreditācijā. Kamēr skola nav akreditēta, tā nevar izsniegt dokumentu par skolas beigšanu, līdz ar to absolventi nevar iestāties augstākajās mācību iestādēs. Vidusskolas audzēkniem ir iemesls bažīties, jo visticākajā veidā tiek skarta viņu nākotne. Skolu valde saņem baziķiskas pārmetumus, ka pirmā nepalīdz ģimnāzijas pārveidošanā, bet skolu valde to nespēj darīt, kamēr otrā puse nav izstrādājusi nekādu nolikumu, dokumentu paketi, pēc kura vismaz galvenajos vilcienos katolu ģimnāziju strādās.

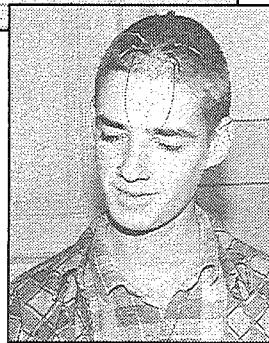
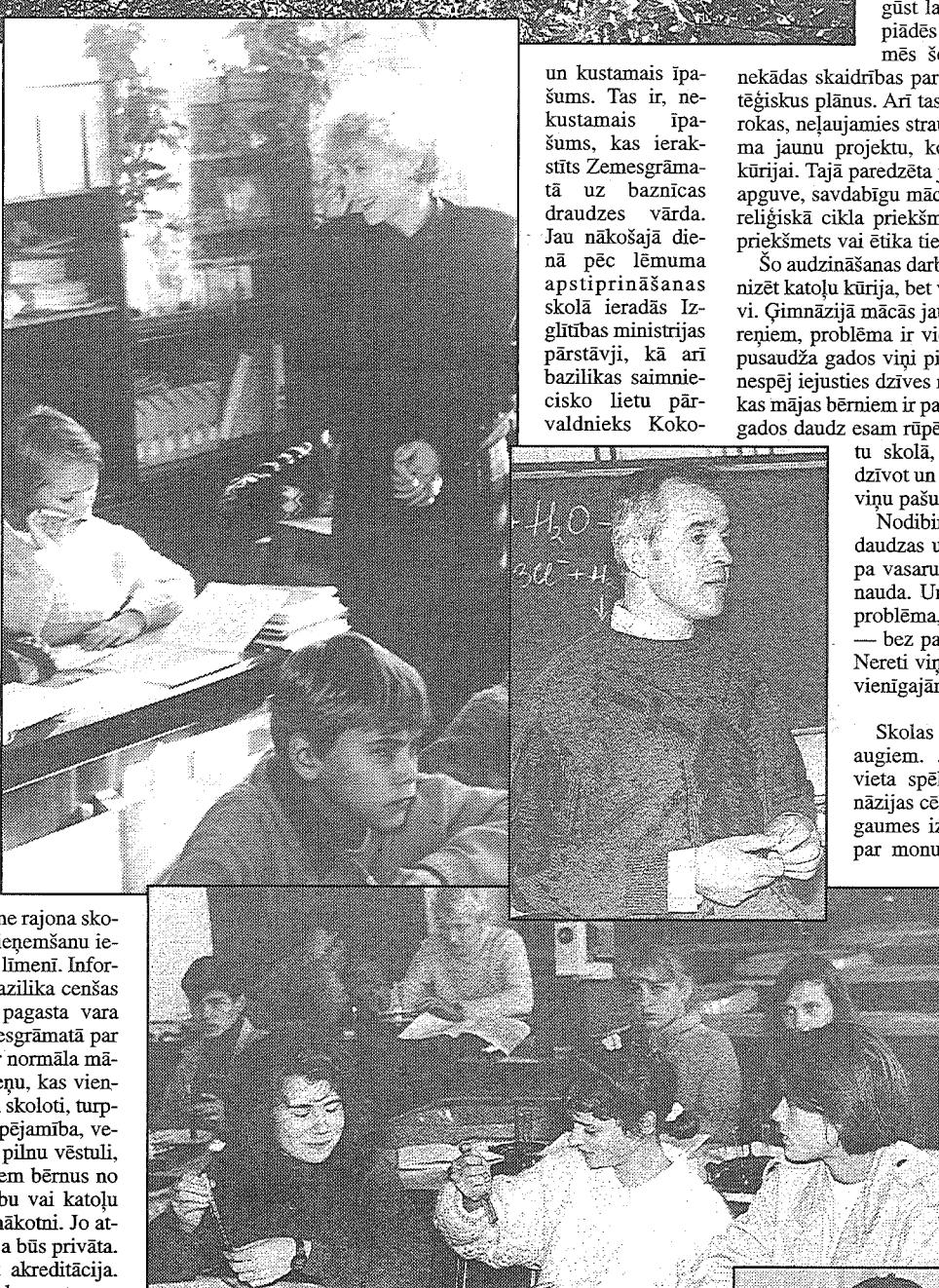
Didzim Vanagam, Aglonas internātigimnāzijas direktoram, kopš šī gada 1. septembra, ir īpaši grūti. Mācību process jāvada tā, lai nezinās radītais stress uz skolas ikdienu tomēr neatstātu iespriedu un to neatracētu!

— Kā skola un jūs reāgējat uz šo negaidīto ziņu — par skolas statusa un saimnieka mainu?

skolās statusa un saimnieka māju.

— Pagājušā mācību gada nogālē skolā ieradās Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis. Trīs stundas ilgā sarunā kopā ar skolas pedagoģiem nonācām pie viedokļa, ka būtībā starp skolotāju veikto mācību un audzināšanas darbu un starp to, ko vēlas bazilika, nav nekādu pretrunu. Ar faktiem cienījamajam viesin pierādījām, ka viņa sarunas sakumā izteiktā doma par to, ka mēs maz darām garīgās audzināšanas darbā, nav pareiza. Šī tikšanās pagāja, un tā arī viss palika, bet no neoficiāliem avotiņiem nāca ziņas, ka bazilika vēlas pārņemt skolu, griežas pie valdības pārstāvjiem, iesniedz Ministru kabinetā dažādus priekšlikumus par šo skolu. Kā zibens no skaidrām debesīm bija presē uzzinātā ziņa, ka 21. septembrī Ministru prezidents Māris Gailis apstiprināja vienošanos par to, ka Aglonas internātgimnāzija pārtop par Aglonas katoļu ģimnāziju, kāda tā kādreiz ir bijusi. No Romas katoļu bažnīcas puses šo dokumentu parakstīja arhibīskaps Jānis Pujāts. Par šīs vienošanās pildīšanu parakstījās izglītības ministrs Jānis Gaigals un Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis.

Dokumentā garantēts, ka šajā mācību gadā baznīca neliks šķēršļus mūsu darbam, bet tajā pašā laikā bija tāds teikums, ka līdz 20. oktobrim baznīcas lietošanā jānodod viss nekustamais

rieša kungs, un mēs apsekojām veco ģimnāzijas ēku, kas vēsturiski ir piederējusi bazilikai. Sastādījām un parakstījām apsekošanas aktu.

Kā izteicās bazilikas saimniecisko lietu pārvadnieks, Zemesgrāmatā kā nekustamais īpašums ierakstīts viss, kas mums pašlaik pieder — internāts, pirts, katlu māja, garāžas, divas dzīvojamās mājas, bet kas nepiederēja ģimnāzijai 1940. gadā. Arī viens skolas spārns bija izdedzis un vēlāk tika atjaunots.

Diemžel pie Ministru prezidenta apstiprinātās vienošanās neko nevaram ne pielikt, ne no tās atņemt. Šī mācību gada laikā internātēgimnāzijā jāsagatavo nodošanai katoļu ģimnāzijai. Vienošanās dokumentā teiks, ka Izglītības ministrija palīdz bāzilikai sagatavot dokumentus, lai nākošajā mācību gadā šeit atvērtu katoļu ģimnāziju. Vienkārši man kā direktoram būs jāpilda katrs Izglītības ministrijas dotais rīkojums, kas attieksies uz skolas nodošanu, bet vistiesākajā veidā skars mūsu darbinieku un audzēkņu kolektīvu.

Skolas kolektīvs šo notikumu uzņēma ar ļoti lielām emocijām. Gribu uzsvērt, ka nevienam nav nekādu pretenziju pret baznīcu, bet ir lielas pretenzijas pret veidu, kā šis jautājums tiek risināts. Necilvēcīgi, ka neviens nerēķinās ar to pedagogu viedokli, kas šeit nostrādājuši vairāk nekā desmit gadus. Domāju, ka cilvēcīgāk būtu šo procesu veidot no lejas, no mums. Šodien neviens nezina, kāda būs šī katoļu ģimnāzija. Neskaidrību

daudz, un vispārīgu formulējumu arī daudz.
Vecākus uztrauc mācību maksa, bez kuras privātskola nevarēs darboties, pašreizējos vienpadsmītaklasniekus loti stipri uztrauc, vai viņi pēc skolas statusa maiņas varēs iegūt dokumentu par videjo izglītību. Nevinam neko nevaru atbildēt. Bez tam pie mums vidusskolas posmā ir loti savdabīgas mācību programmas, kas varētu radīt sarežģījumus, pārejot uz citu skolu.

— Bet tagad, lūdzu, pastāstiet par to, kas uz šodienu ir Aglonas internātģimnāzija, kāda tā ir, ko dod saviem audzēkiem.

— Strādā vairāk nekā trīsdesmit skolotāji, mācās 219 skolēni, no viņiem — devinpadsmīt bāreni. Loti daudz bērnu no tā saucamajām nelabvēlīgajām ģimenēm, no daudzbērnu ģimenēm. Mums ir plašs internāts, ir pieredze un iestrādnes darbā ar bāreniem, un praktiski mēs varētu uzņemt visus rajona bāreņus, kas atrodas citās skolās. Internātā ir vieta 300 bērniem. Par internātu nav jāmaksā. Bērni maksā tikai par ēdināšanu — 40 santūris dienā. Par četrām ēdienu reiziem! Bāreni ir pilnā valsts apgādībā.

Atšķirībā no parastās vidusskolas piedāvājam padziļinātu, plašāku mācību kursu. Mūsu skolā visi izvēles mācību priekšmeti ir sadalīti trijos blokos — dabaszinātņu, ekonomiskais un humanitārais. Šogad sākam mācīt jaunu priekšmetu — ekonomisko zinātņu pamati.

Skola ġimnāzijas vārdā saucas jau trīs gadus. Pavasarī to beidza pirmie īstie ġimnāzisti, 19 pēc skaita. 16 no viņiem iestājās augstskolās, bet pārējie trīs glūži vienkarši nekur nestājās. Kopumā pa aizvadītajiem gadiem augstskolās iestājās gandrīz visi absolventi.

Skolotāju kolektīvs ir skolas lielākais trum-
pis, tas ir ļoti pieredzējis, tomēr gados — jauns.
Visu priekšmetu skolotāju audzēkņi piedalās un
gūst labus rezultātus mācību priekšmetu olim-
piādēs gan rajonā, gan Rīga. Būtu ļoti sapīgi, ja
mēs šo kolektīvu pazaudētu. Un kamēr nav
ribas par nākotni, nevaram izvirzīt nekādus stra-
s. Arī tas vien ir pietiekosī daudz, ka nenolaižam
mies straumei, bet izstrādājām ģimnāzijas noliku-
projektu, ko gribam piedāvāt arī katoļu baznīcas
aredzēta jau esošā mācību priekšmetu padziļinātā
ībīgu mācību priekšmetu pasniegšana, un bez tam
priekšmetu apguve. Ticības mācība īkā izvēles
ētika tiem, kas nevēlas anotī ticības mācību.

etuka tiem, kas nevēlas apgūt učības macību. Anas darbu kristīgajā ziņā varētu finansēt un organizēt, bet valsts finansētu laicīgo priekšmetu apguvamācās jaunieši no visas Latgales. Runājot par bārēma ir vienāda visās bārēju skolās, — bērnu un vecāku viņi pierod saņemt visu gatavu, atstājot skolu, s dzīves realitātē, viņiem nav daudz tādu iemānu, kā vienmēr ir pašsaprotama lieta kopš mazotnes. Pēdējos sam rūpējušies par to, lai bārēji vasarās nepaliktu skolā, lai viņiem būtu iespējams uzturēties, dzīvot un līdzīti strādāt ar ģimenēm, kaut tās arī nav veci paši.

Nodibinātās daudzas aizbildniecības, atrastas daudzas uzticamas ģimenes, kurās bāreni uzturas pa vasaru, redz istu dzīvi, uzzina, kā tiek pelnīta māuda. Un tomēr tā nav ātri un viegli atrisināma problēma, kur bārenim palikt pēc skolas beigšanas — bez pajumties, bez tuviniekiem, bez pieredzes. Neriņi viņi brauc atpakaļ uz Aglonu, kā uz savām ienīgajām mājām.

Skolas kabineti ērti, bagāti ar dekoratīviem ugiem. Jaunākajās klasītēs atsevišķi nodalīta ieta spēlēm un rotaļām. Aglonas katoļu ģimnāzijas celāja un dibinātāja Aloizija Broka lieliskā jaumes izjūta un arhitektē talants ļauj priecāties par monumentālu ēku kā par neapšaubāmi vis-skaistāko skolu visā rajonā. Skolai ir veicies arī ar tās nākošajiem direktoriem, personībām vārda tiešā nozīmē — Jāni Kokinu, Andri Pu-
**

Šīs skolas audzēkņi vienmēr ir iznākuši sabiedrības priekšā rajona mēroga sarīkojumos, konkursos, olimpiādēs brīvi, radoši, atraisīti, ar labām zināšanām. Audzēkņos redzami arī viņu vecāki, lielākoties bēri tērpušies milīgu roku adītos siltos džemperos. Sirsniņas un laipnas skolotājas. Klasē, kurā pirms kāda laika bazilikas pārstāvēs bēriņiem mācīja tīcības mācības nrama-

meni macija učioas macoias pamatus, pie Dievmetas statuinišas kājām kāds vai kādi nolikuši savu bērnišķīgi pieticigo ziedojumu — dažas konfektes.

Skolas pagalmā atvadoties direktors Didzis Vanags uz brīdi aizgaiņā visas raizes par nākotnes neziņu, rudenīgo nogurumu un pastāsta, ka viņam priekšā todien vēl ceļš līdz rajona centram — uz slimīnū pēc sava jaundzīmušā otrā dēļina...

八三

- Attelos:**

 - Didzis Vanags — Aglonas internātāgimnāzijas direktors.
 - 4. klases audzinātāja Ināra Daukšte saka, ka skolā mācīviens nav pret ticības mācību, viņa pati ir katoļiete, labvēlētos, lai bērni vairāk iepazīst reliģiju, baznīcu, bet īnu stipri uztrauc skaidra priekšstata trūkums par skolas tātusa maiņu. 4. klase mācās loti skaistā telpā ar daudziem alumiem, pašu darinātiem materiāliem.
 - Kimijas kabinets skolotāja Vladislava Lazdāna rūpīgi ekārtots, jo, uzsākot strādāt, šeit nekā vairāk par mēģenēm nebija. Vai ari nākamgad šeit būs darbs, vai būs skolēni, bažījās skolotājs. Vai pēc septiņpadsmit šeit nostrādātāiem gailem būs jādomā, kur un kā iztiku nopelnīt turpmāk?
 - Nieuviens no 11. klases audzēkniem neiestājas pret katoļu īnnāziju. Uztrauc neziņa, vai būs iespējams iegūt atbilstošu dokumentu par skolas beigšanu.
 - Jānis Punkelis, bārenis, 12.a klases audzēknis, pēc ceļšanās tukumnieks, domā, ka, pārorganizējot skolu, būs iegūta iespēja šeit mācīties citu konfesiju audzēkniem.

J.Silicka foto

Preiļi — Storstroma: vizītes rezultāti

▼ No 8. līdz 15. oktobrim Dānijā Storstromas grāfistē uzturējās mūsu rajona delegācija. Tas bija kopš pavasara plānots un ļoti gaidīts brauciens, kura mērķis — iegūt patiesi vajadzigu un vērtīgu pieredzi. Vieta lieta ir sadarbība valdību līmeni, bet pavisam kas cits — tieši kontakti bez starpniekiem. Bez tam, Preiļu rajona un Storstromas grāfistes sakarus atbalsta Dānijas **Arlietu ministrija.**

Storstromā vienpadsmīt mūsu rajona pārstāvji un šīs sadarbības koordinators, Latvijas Universitātes fizikas zinātnu doktors Arnolds Ūbelis. Lai aptvertu pēc iespējas plašāku interesējošu jautājumu loku, dalībnieki bija sadalīti četrās grupās.

Pirmā grupa iepazīnās ar Dānijas kultūru, kultūras mantojumu, izglītību un apkārtējās vides aizsardzību. Grupas sastāvā bija Preiļu rajona pieminekļu aizsardzības galvenā valsts inspektore Inese Stūre, rajona bibliotēkas metodiste Velta Beča un rajona attīstības plānošanas nodalas vadītājs Valerijs Stūris.

Otrs grupas interešu lokā bija institucionālo saīšu nostiprināšana un demokrātijas attīstība lēmumu pieņemšanas procesā. Grupas sastāvā — rajona padomes priekšsēdētājs Ilmārs Melušķāns, rajona padomes deputāts un uzņēmējs Jānis Liepa, Aizkalnes pagasta padomes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis.

Trešā dalībnieku grupa iepazīnās ar sociālās aizsardzības problēmām Dānijā. Grupas sastāvā bija rajona veselības aizsardzības nodalas vadītāja Viktorija Šmukste, rajona padomes deputāts Juris Urtāns un rajona sociālās nodalas speciālists Uldis Egliņš.

Ceturta grupa iepazīnās ar sociālās un veselības aizsardzības problēmām Dānijā. Grupas sastāvā bija rajona veselības aizsardzības nodalas vadītāja Irēna Šaite, un rajona lauksaimniecības konsultāciju centra vadītājs Māris Liniņš.

Vizītes darba programma bija tik piesātināta un gūto atziņu tik daudz, ka iespējams vienīgi išņemt iepazīstināt ar galveno un svarīgāko. Lai informāciju būtu pārskatāma, katras grupas atziņas izdalīsim atsevišķi.

Dānijas tiesiski juridiskā bāze ir noteikta ar konstitūcijas 82. pantu, kurā iši pateiktas galvenās likumsakarības un pašvaldību eksistences nosacījumu: neatkarība, pārraudzība un likuma prioritāte. Preiļus pārsteidza tas, ka par šādu likumdošanas uzībūves sistēmas iespējamību pie mums praktiski nekas nav zināms. Dānijā ir spilgti izteikti administratīvo vienību un to funkciju savstarpējais nodalījums. Latvijai būtu pārņemami principi, kādā veidā nodalit dažāda līmeņa pašvaldību uzdevumus.

Dānijas parlamentā katram deputātam ir pilnīga brīvība izteikt savu gribu vienīgi iepriekš par to jāinformē sava partija. Ja mazākumtautības nav nodrošinātas ar savu pārstāvniecību, savu gribu tās var izteikt ar speciāla sekretariāta starpniecību. Tieši šī iespēja varētu tikt izmantota arī mums krievu vēcticīnieku, čīguunu un citu mazākumtautību gadījumos.

Pašvaldību idejas attīstībai Dānijā ir 900 gadu ilga vēsture. Lietderīga būtu iespēja uz turieni nosūtīt vienu vai divus cilvēkus, kuri pāris mēnešu laikā iepazītos ar reģionālo plānošanu un attīstību.

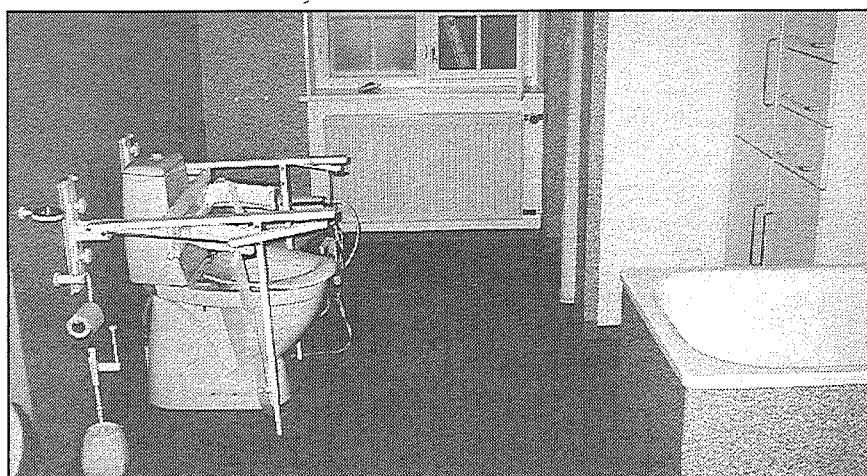
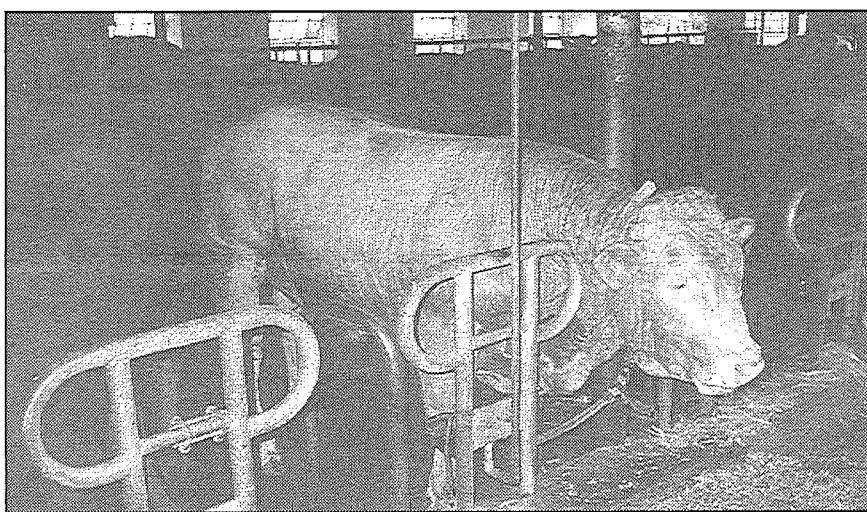
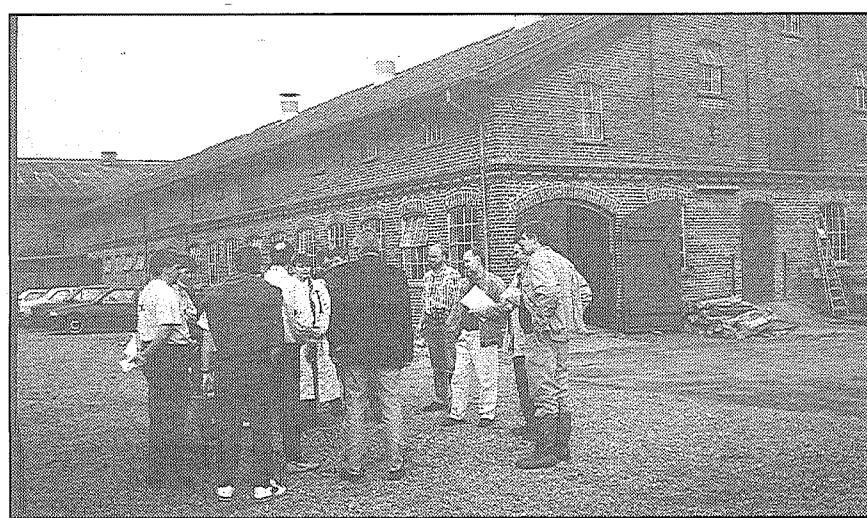
Iepazīstoties ar Storstromas grāfisti, nācās sezināt, ka Latvijā tomēr ir nepieciešama administratīvā reforma — nepārtraukta un ilgam laika periodam. Pārsteidza, ka visi grāfistes dienesti darbojas ar lielu atbildību izjūtu, pašvaldība cenšas atrisināt savas problēmas, iziet no sarežģītām situācijām laikus un nezaudējot pašciešu.

Storstromieši nekad nesāk rīkoties pirms nav atrasta pietiekami liela atbalsta grupa. Tādā ir arī ideja par zāļa reģiona konцепciju, kuras mērķis ir samazināt līdzekļu patēriņu energojomā un finansēm. Patīkami atzīt, ka Latvijas vides pašlaik ir daudz labākā stāvokli, bet mūsu resursu izmantošanas stratēģija ne vienmēr atbilst nepieciešamajam līmenim un sapratnei par to ierobežotu.

Preiļi iepazīnās ar atkritumu uzglabāšanu un pārstrādi, kas demonstrē dānu sabiedrības atieksmi pret lietu taupīgu izmantošanu un atieksmi pret vidi.

Lielu interesu izraisīja iepazīšanas ar dānu fermoru asociāciju, kurā apvienojušies 75 procenti fermoru. Zemnieku konsultāciju centrs domāts ražošanas attīstībai, bet praktiski spēj palīdzēt jebkurām iesācējām. Fermoru tur var iegūt informāciju, var apmainīties domām, viņš vairs nejūtas viens ar savām problēmām. Bet pats galvenais — zemniekiem maksās subsīdijas tūkstošānu krūnu apmērā par vienu hektāru.

Grupa iepazīnās ar sociālās palīdzības institūcijām. Dānijas sabiedrība ir ļoti humāni orientēta, atbalsta sociālo centru pastāvēšanu no nedokļu maksājumiem. Cilvēki ar dažādiem fiziskiem traucējumiem nav atstumti malā. Viņi var izvēlēties mācības sociālās palīdzības institūcijās piecas virzienos: lauksaimniecība, rokdarbi, siltumīnu saimniecība, kokapstrāde, pakaošana. Aktīva darbošanās garantē, ka šie cilvēki neizdara likumpārkāpumus, laimīgi ir gan viņi paši,

gan ģimenes locekļi, tiek atrisinātas pašrealizācijas problēmas. Šādu pieredzi vēlams izmānot arī Latvijā.

Atsevišķs temats bija sociālā palīdzība un jaunatne — bezdarbnieku pārkvalificēšanas lauksaimniecības projekts. Tā galvenais uzdevums — parādīt jauniešiem, ka arī viņi var kauko saņemt. Latvijai pārņemama ir pieredze, kā pareizi organizēt valsts palīdzību šajos gadījumos.

Dānijā populāras ir tautas augstskolas, kuras pastāv jau 150 gadus. Divas trešdaļas finansējuša nāk no valsts, bet viena trešdaļa no bezdarbnieku fondiem. Tautas augstskolu kursu ilgums ir trīs mēneši. Mācību procesā tiek nodrošināta brīva izvēle, iespējams izmantot visjaunākās tehnoloģijas.

Liela piekrišana ir biznessa skolām, kur kursu ilgums ir 3,5 mēneši. Tā ir palīdzība un iedrošināšana, iespēja apgūt ekonomiskās zināšanas, nezaudējot kapitālu. Modelpmācības centra ideja ir nepieciešama vismaz vienā vai divās vietas katrā Latvijas reģionā, lai mācītos izdzīvot

vērtīga ekonomiskā situāciju. Vērtīga bija arī tikšanās biznessa asociācijā, kuras galvenie stratēģiskie darbības virzieni ir infrastruktūras attīstība, kopējā ekonomiskā at-

Storstromas grāfistē mūsu delegācija iepazīnās ar veselības aizsardzības iespējām, apmeklēja slimnīcas. No veselības aizsardzības budžeta katram grāfistes iedzīvotajam iedalīti apmēram 1440 dolāri gadā. Lielā daļa līdzekļu tiek veltīta alkoholisma arstēšanai. Cilvēkam tiek dota iespēja strādāt, darboties. Apbrīnojama ir dāļu cilvēkmīlestība, kas tiek virzīta pret mazāk aizsargātajiem. Psiholoģiskā palīdzība atsevišķa centra veidā noteikti vajadzīgi arī Preiļos. Sākumā reāli iespējams aizsūtīt ārstu psihologu mācīties, kā šo darbu labāk sākt.

Daudz ko var mācīties no Dānijas sociālās aizsardzības sistēmas, kura balstās uz vairākiem nosacījumiem. Visiem cilvēkiem ir jastrādā (ja kāds to negrib, protams, var arī nedarīt neko), jo sociālos labumus saņem tie, kuri ir strādājuši atbilstoši spējām. Bet kā ir pie mums?

Pēc «Bo & Naboskab», nelielas sociālās palīdzības iestādes apmeklējuma preliešiem rādās pārliecība, ka pie mums ir absolūts profesionālu trūkums šādu darbu veikšanai. Lai izveidotu visu rajonu aptverošu sociālās palīdzības sistēmu, ir jāsūtī cilvēki mācīties uz Dāniju.

Ja pie mums tiek veidotas vienkārši patversmes, tad Dānijā tie ir pansionāti personībām ar pilnīgi citiem uzībūves un motivācijas principiem. Preiļos šajā ziņā būtu jāveic kardinālas pārmaiņas.

Delegācija iepazīnās ar jaunatnes bezdarba saimīgās projektu, kas nodrošina pašvaldības labiekārtīšanas problēmas, samazina bezdarbu, iemāca vienkāršako profesiju pamatus. Darbojas bezdarbnieku mācību centru un pašvaldības organizētās siltumnīcas. Līdzīgas iestādes varētu izveidot mūsu rajona pašvaldībās, iegādājoties lietotu tehniku Ziemeļvalstīs vai sadarbojoties ar Aglonas lauksaimniecības skolu.

Lauksaimniecība Dānijā ir pasludināta kā absolūta vērtība, tas ir dzīves stils, kuram cilvēki tiek sagatavoti ilgi un pamati. Preiļu delegācija apmeklēja vienu no lauksaimniecības skolām, kurā topošie fermieri apgūst jaunas līdzsvārotas lauksaimniecības filozofiju. Tur iegūtais «Zaļais sertifikāts» dod tiesības saimniekot lielās fermās tikai profesionāli izglītotiem cilvēkiem. Arī Latvijas zemnieki ir jāpārliecina par nepieciešamību izglītītīties. Jāiemācās pārliecinoši aizstāvētās idejas par vides aizsardzību lauksaimniecībā. Iespējams, ka mūsu rajonā varētu apvienot SIMU centra idejas ar lauksaimniecības skolu, pētot ekoloģiski sabalansētas produkcijas ražošanas iespējas. Vienīgā problēma — atrait projektu izpildītājus.

Tāpat kā mums arī dāniem aktuāli ir apkures jautājumi, arī viņi domā, kā samazināt izmaksas un piegādāt komūnas iedzīvotajiem vislētako siltumu un karsto ūdeni. Apkuri tiek izmantota koksne, bet apmaka par siltuma lietošanu sastāv no pastāvīgās un mainīgās daļas. Tieši Dānijas pieredze darbā ar pārērtāju un apmaksas sistēmas ideja ir jāpiedāvā mūsu rajona uzņēmējiem.

Divsmit hektārus lielas zemnieku saimniecības apmeklējums daudzīgi mūsu delegācijas pārīstājiem bija pirmā iepazīšanās ar tik augstu tehnisko nodrošinājumu laukos. Tas principā ir augstražīgs uzņēmums, kur ražošana tuvojas noslēgtam biotehnoloģiskajam ciklam, un ap kuīru veidojas neliela komūna. Tas ir veids, kā viena spēcīga saimniecība sadzīvo ar pārējiem, mazāk turīgiem cilvēkiem, kā rodas labvēlīga atkarība. Iespējams, ka tādā varētu būt arī mūsu rajona zemniecības tāla nākotne, jo vispirms ir nepieciešams daudz augstāks izglītības līmenis.

Lai iespādis par Storstromas grāfisti būtu pilnīgs, delegācija apmeklēja arī bibliotēku. Dāniem tā ir tikšanās vieta, kur līdzīgi kultūras centram tiek uzkrāta vispusīga kultūrainformācija. Bez grāmatu krātuvēm un video un audioierakstu iepazīšanās iespējām bibliotēkā ir arī bērnu bibliotēka un telpas bērnu nodarbiņām, kamēr vecāki lasa grāmatas, kā arī pārvērtējumiem informācijas katalogs un citā aktuāla informācija. Augsti ir bibliotēkas tehniskais nodrošinājums.

Vizītes noslēgumā mūsu delegācija apmeklēja tautas augstskolu, kura specializējas vides un ekoloģiskajā izglītībā. Tautas augstskola arī pie mums varētu būt viena no tām vietām, kur notiek visas tautas adaptācija straujājām izmaiņām, lai varētu izdzīvot smagajos ekonomiskajos apstākļos. Secinājums ir viens — Latvijas studentiem maksīmā jaizmanto piedāvātās studiju iespējas Dānijā un citās Ziemeļeiropei valstīs.

Tas ir pavisam konspektīvs ieskats nedēļu gārajā mūsu delegācijas loceklī gūto iespādu jūrā. Iespējams, ka jau tuvākajā laikā Storstromā gūtas atzinās radīs izpauzmi pavisam konkrētā rīcībā, jo neviena demokrātiska valsts nevar pastāvēt, nepārņemot citu valstu pozitīvo pieredzi.

*Iespādis izklāstīja
L.Kirillova*

Attēlos:

- tajos retajos brižos, kad mūsu delegācija varēja sevi iemūzināt fotogrāfijā;
- lepnā sarkanu kieģēļu ēka nav nekas cits kā... vienkārši kūts;
- kad mūsu zemnieki pratis izaudzēt šādus bullūšus, droši varēsim iesonot Eiropā;
- tas ir kārtējais pierādījums, ka ārzemē arī par invalidiem domā kā par normāliem cilvēkiem ar viņu cilvēciskajām vajadzībām.

sports, sports, sports**Sportisti prasa
vairāk naudas**

Kāds būs sporta kluba «Cerība» atsevišķu sporta veidu finansējums nākamajā gadā, par to lems rajona padomes deputāti, taču jau pašlaik «Cerībā» spriež par naudas sadali starp sporta veidu nodaļām.

Ko prasa nodaļas? Šajā gadā nodaļu finansēšanai bija atvēlēti 7,5 tūkstoši latu, turpretim nākamajam gadam ir vajadzīgi 26 tūkstoši, jo šogad naudas sportistu nosūtīšanai uz sacensībām, nerunājot par sporta apgārbi un apavu iegādi, bija daudz par maz.

**Basketbola
sezona atklāta**

Sporta kluba «Cerība» basketbola nodaļas treneris Guntis Endzels basketbola sezonas sākumu vērtē kā veiksmīgu.

Šosezon Līvānos strādā jau divi basketbola treneri — viņš un Pēteris Ozoliņš. Tas Latvijas galvenajam sporta veidam ļaus plašāk izvērsties arī Līvānos, kur basketbolam ir labas tradīcijas. Te darbojas 7 basketbola treniņu grupas bērniem

un jauniešiem.

Latvijas jaunatnes basketbola līgas sacensībās, kuras var nosaukt arī par Latvijas čempionātu, spēlēs 5 Līvānu komandas: 1980., 1983., 1984., 1985., 1982. gadā dzimušie basketbolisti. Līderu pozīcijās patlaban izvirzījušies 1980., 1983., 1984. gadā dzimušie basketbolisti. Mazāk veiksmīgi spēlē 1982. un 1985. gadā dzimušie.

Guntis Endzels saka, ka pār sezonas sākuma rezultātiem viņš tomēr esot gan darīts. Viņš prognozē, ka vecākās grupas komanda var reāli cerēt uz godalgotu vietu finālsacensībās, lai arī nākas sacensīties ar tādām spēcīgām komandām, kādās ir Valda Valtera basketbola skolā, Ogrē, Valmierā, Ventspilī un citur.

Sobrīd lielākā problēma — komandas finansēšana. Kā teic Guntis Endzels, arī vienīgā nosaprašanās ar sporta kluba «Cerība» vadību radusies tāpēc, ka basketbolisti nevar saņemt visu nodaļai plānoto naudu, jo «Cerībai» līdz gada beigām līdzekļu nav. Sezonas sākumā sagādāti jauni sporta tēri, bet jaunas sporta kurpes izdevies sarūpēt ar sponsoru pa līdzību.

A.Iļjina

**Mums
tas izdevās!**

Ar to es domāju sezonas noslēguma sacensības Līvānos — skrējienu pa Ubagliči. Līvānu skrējēju un soļotāju tīk ierastās trasēs itin labi jutās arī mūsu draugi no Aglonas, Riebiņiem, Jēkabpils un Preiļiem. Jā, nekur īpaši neaīsiņoj, ar Livānu futbola kluba prezidenta Valda Činguļa atbalstu un a/s «Līvānu stikls» mākslinieces Aidas Rotčenkovas sarūpētām balvām sarīkojām sacensības sava rajona, pilsētas skrējēju saimei, ja gribat — ģimenei. Izrādījās, mūsu draugu pulciņš nav mazs un nākošgad noteikti būs vēl lielāks, par to liecina visu daļbnieku ciešā apņemšanās piedalīties arī nākošgad. Iepriecināja arī jauno līvāniešu, manu kolēgu Vjačeslava Grigorjeva un Andra Klauža vieglatlētikas grupās uzņemto audzēkņu skriešanas prieks. Lai arī retajam no viņiem šogad izdevās tikt pirmajā sešiniekā, domāju, Andrejam Bondarevam, Latvijas jaunatnes izlases daļbniekiem, kas šogad uzvarēja vīru konkurencē, būs sekotāji.

Par spraugājām cīņām Ubagliča, ikdienā tik mierīgajās un klusajās ieliņās, lai liecina ie skats labāko sešniekkā sacensību protokolos.

Un vēl, šīs sacensības, nu jau jāsaka, šogad kārtējo reizi, sarīkojām netērējot ne santīmu budžeta naudas. Kāpēc šī atkāpe? Tāpēc, ka jau sākusies ažotāz ap nākošā gada budžetu, iesniedzot tāmes, kas jau sniedzas daudzos tūkstošos, rēķinoties, droši vien, ka gan jau uz pusi vai vairāk tās tiks «apgrieztas». Vieglatlētika visus šos gadus ir dzīvojusi taupības režīmā un darīs to arī turpmāk. Uzskatu, ka ir amorāli šajos tautai grūtajos laikos prasīt summas, kas 2 vai 3 reizes pārsniedz iepriekšējo gadu izdevumu. Atkārtoti iestājos par budžeta caurspīdīgumu, kur katrs pieprasītais lats ir motivēti jāizstāv.

Tā ir atbilde maniem kolēgiem treneriem, skolotājiem, visai rajona vieglatlētu saimei, kuri nesaprātnē man ir jautājuši, kāpēc vieglatlēti ir pieprasījuši mazākas summas nekā, piemēram, galda teniss, par futbolistu un basketbolistu «apetīti» nemaz nerunājot. Mani tas satrauc, tāpēc arī šī atkāpe. Negribētos, lai mani pārprastu. Rajona un, it sevišķi, pašvaldību budžetā sportam līdzekļi ir jāizdala. Cik? Kā? Tas ir atsevišķs jautājums. Bet pašreiz, piedodiet, man šīs process atgādina grūtiņos pie siles, kaut arī sile vēl ilgi būs tukša.

Tehniskie rezultāti

1985. g. dz. un jaunākas meitenes — 1 km distance

1. Dana Livdāne (Aglonas vsk.) — 4,36;
2. Inga Babre (Riebiņu vsk.) — 4,40;
3. Gunta Šatilova (Aglonas vsk.) — 5,01;

4. Maija Pupica (Aglonas vsk.) — 5,23;
5. Irina Titova (Līvānu 2. vsk.) — 5,27;
6. Zane Indrikova (Aglonas vsk.) — 5,28.

1985. g. dz. un jaunāki zēni — 1 km distance

1. Jānis Spule (Jēkabpils) — 3,59;
2. Māris Landsbergs (Aglonas vsk.) — 4,15;
3. Renārs Valdonis (Preiļu 1. vsk.) — 4,42;
4. Ivars Sališs (Aglonas vsk.) — 4,48;
5. Jānis Krasovskis (Līvānu 1. vsk.) — 4,51;
6. Aleksandrs Jubels (Aglonas vsk.) — 4,57.

1982.-84. g. dz. meitenes — 2 km distance

1. Margarita Poplavskā (Aglonas vsk.) — 7,48;
2. Armita Šatilova (Aglonas vsk.) — 7,58;
3. Tamāra Krasina (Aglonas vsk.) — 8,07;
4. Svetlana Puzanova (Aglonas vsk.) — 8,12;
5. Tatjana Kitajeva (Riebiņu vsk.) — 8,41;
6. Alona Čonka (Riebiņu vsk.) — 8,49.

1982.-84. g. dz. zēni — 2 km distance

1. Ģirts Lamba (Jēkabpils) — 7,11;
2. Kaspars Danīlejevs (Aglonas vsk.) — 7,26;
3. Vitalijs Kušķerjovs (Riebiņu vsk.) — 7,41;
4. Aigars Valainis (Līvānu 1. vsk.) — 7,46;
5. Valdis Melušķāns (Riebiņu vsk.) — 8,01;
6. Raitis Nikolajevs (Riebiņu vsk.) — 8,04.

1978.-81. g. dz. jaunietes — 4 km distance

1. Gailīna Bazuļeva (Riebiņu vsk.) — 16,40;
2. Zanda Lauceviča (Jēkabpils) — 17,21;
3. Jeļena Ščemeļova (Aglonas vsk.) — 19,31;
4. Daina Livdāne (Aglonas vsk.) — 19,34;
5. Diāna Poplavskā (Aglonas vsk.) — 20,03.

1978.-81. g. dz. jaunieši — 4 km distance

1. Andis Pušņakovs (Aglonas vsk.) — 13,57;
2. Sergejs Gorins (Riebiņu vsk.) — 14,11;
3. Guntars Panteļejevs (Līvānu 1. vsk.) — 14,47;
4. Dainis Kalniņš (Līvānu 1. vsk.) — 15,03;
5. Aleksandrs Hudobčonoks (Līvānu 1. vsk.) — 15,05;
6. Jānis Vārna (Jēkabpils) — 15,12.

1956.-77. g. dz. vīrieši — 8 km distance

1. Andrejs Bondarevs (Līvāni) — 27,46;
2. Pēteris Trubačs (Preiļi) — 27,52;
3. Aldis Adamovičs (Preiļi) — 28,46;
4. Ivars Gurgāns (Preiļi) — 28,53;
5. Dzintars Matisāns (Aglona) — 29,47;
6. Leonīds Valdonis (Riebiņi) — 29,59.

1946.-55. g. dz. vīrieši, veterāni — 8 km distance

1. Feoktists Pušņakovs (Aglona) — 31,57.
1945. g. dz. un vecāki vīrieši, veterāni — 4 km distance
1. Gunārs Mikulis — 20,28.

Jāzeps Lazdāns,
sacensību galvenais tiesnesis

Klūdas labojums

«Novadnieka» trešdienas, 8. novembra numurā publicētajā rakstā «Skandāls Latvijas Kristīgo demokrātu savienībā» pareizi jābūt — LKDS sekretariāta koordinators Voldemārs Polis.

No «Beberbekiem-95» uz Turciju

Jau otro gadu interesantas krosa sacensības Beberbeķu Nacionālajā dabus parkā rīko Babītes vidusskolas skolotājs Sergejs Vanša. Atbalstu sniedz arī Latvijas skolu sporta federācija, jo vienlaicīgi šis kross kalpo kā atlases sacensības Starptautiskās skolu federācijas čempionātam, kas nākam-pavasar aprīļā sākumā notiks Turcijā. Nu jau turku naudiņu vai kādu cietāku valūtu var sākt krāt Babītes vidusskolas zēni un Rīgas 47. vidusskolas meitenes, kā uzvarētājās valsts skolu konkurencē.

Starp mūsu rajona skolām neatradās drosmīnieki, lai uzstādītu komandu — 6 meitenes, kuras skrien 3 km, jeb 6 zēnus, kuriem jāveic 5 km distance. Tāpēc izveidojām sporta kluba «Cerība» izlasi, kuriem tiešā iekļūšana lidmašīnā uz Turciju gan «ne-draudēja».

Tiks veidota valsts izlase no sporta klubu labākajiem skrējējiem. Un patīkami, ka tuvāko kandidātu pulkā nu ir Aglonas vidusskolas skolnieks Andis Pušņakovs, kurš 5 km distanci apkārt Beberbeķu ezeram ļoti aukstā un lietainā laikā veica 18 min. 7 sek. un izcīnīja bronzas medaļu.

Ceturtais finišēja Līvānu 1. vidusskolas skolnieks Guntars Panteļejevs — 18 min. 15 sek. Riebiņietis Sergejs Gorins izcīnīja 7. vietu un arī vēl nav zaudējis cerības pacī-

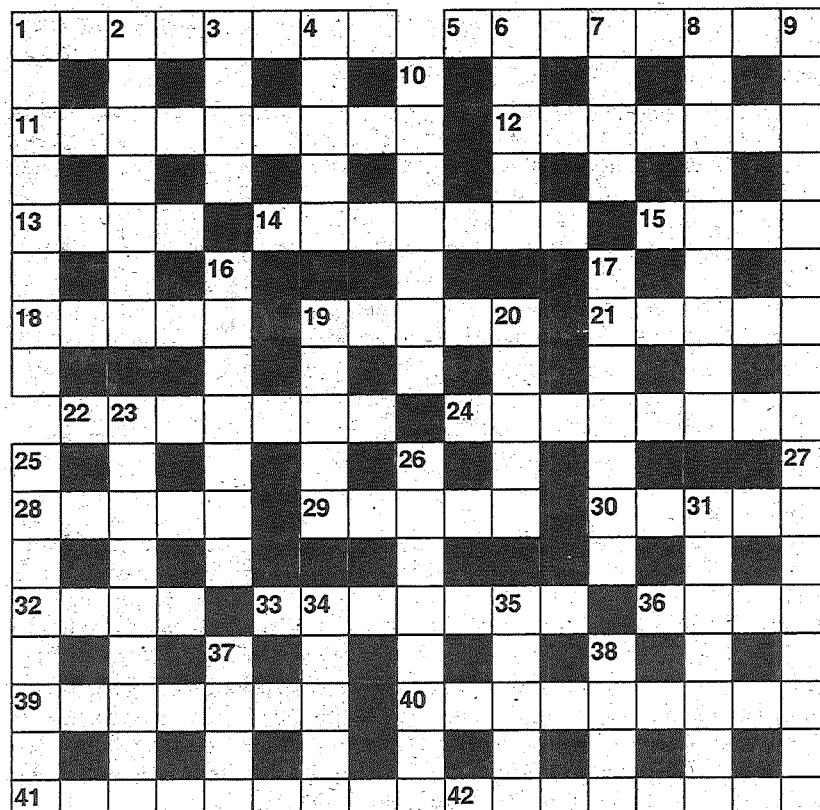
nīties par ceļazīmi uz Turciju. Pirmajam sportistu desmitniekam un kātā nācot pēc ziema sacensību rezultātiem atlasītajiem skrējējiem izšķirošās sacensības būs marta beigās Rīgā. Gatavojieties, zēni!

Meitenēm tik labi šajā smagajā 3 km distancē neskrējās. Atrākā no Preiļu 1. vidusskolas, kura ieskrēja finišā kā desmitā — 12 min. 43 sek. Rožupes pamatskolas skolniece Līga Širkste, kura gan ir 4 gadus jaunāka nekā to atļauj šo sacensību nolikums, finišēja 13. vietā — 12 min. 56 sek.

Ja meitenes nopietni trenēsies, gan jau arī viņas citgad pacīnīsies par iespēju paskriet tālākās zemēs un valstīs. Sporta klubu komandām bija arī komandu vērtējums. SK «Cerība» zēnu 4 labāko (no 6) dalībnieku vietu summa — 26 p. un 2. vieta. Divus punktus zaudējām Bauskas sporta skolas zēnu komandai. Apsveicami! Meitenēm ne-sanāca pilna komanda, un komandu vērtējumā netikām izskaitīoti.

Zinot tagad šo sacensību atmosfēru, cīrums, rajona skolu komandas nākošgad arī izmēģinās savus spēkus Beberbeķu glezna-nādās dabas parka celiņos.

**Jāzeps Lazdāns,
SK «Cerība» vieglatlētikas nodaļas
vecākais treneris**

Krustvārdu miklu konkursa 3. uzdevums**Horizontāli**

1. Religijski politisks virziens Krievijā 15. gs. beigās — 16. gs. sākumā. 5. Sena romānu tautu deja. 11. Kopums ar aptuvenu vienību skaitu. 12. Tropu koks ar ļoti cietu, smaržīgu koksni. 13. Geometriski ķermenis. 14. Ķērpju ģints. 15. Ezera Itālijā. 18. Apdzīvota vieta Tukuma rajonā. 19. Dzīvnieku grupas ar īpašu organizāciju. 21. Pilsēta Polijā. 22. Lielas plēsīgas, spilgtas krāsas zivis dienvidu jūras un okeānu tropiskajās daļās. 24. Sa-klupt, samesties (par visiem, daudziem). 28. Līlju dzimtas Āfrikas augu ģints. 29. Ratu korpuiss. 30. Palielas, pabiezus šķēles. 32. Potēt ar pumpuru. 33. Cilvēks, kam raksturīga tikumība, pašsavalība. 36. No dārzeniem vai sēnēm gatavots ēdiens. 39. Flautas (stabules) detaļa gaisa strāvas virzīšanai uz tās iekšējo virsmu. 40. Tiesas lietas izbeigšana apžēlošanas kārtībā. 41. Nelieli grāmatplauki. 42. Mākslas un literatūras virziens Rietumeiropā 20. gs. desmitajos un divdesmitajos gados.

Vertikāli

1. Maņu orgāns. 2. Pērt. 3. Viens no vācu vingrošanas sistēmas pamatlīcējiem (1763-1836). 4. Vielas koncentrācija noteiktā šķiduma tilpuma vienībā. 6. Vaskveidīga viela, ko lieto parfimērijā, lai piešķirtu smaržām noturību. 7. Tibetas vērsis. 8. Latviešu sadzīves tradīcija. 9. Aužamo stāvu piederumi. 10. Liela muīža Latīnamerikā. 16. Formālistes mākslā. 17. Indriķa hronikā minētais vietējais maksāšanas līdzeklis, kas Latvijas teritorijā bija apgrozībā no 10. gs. otrās puses. 19. Smalkam fajansam līdzīgi balti keramikas izstrādājumi. 20. Latvijas politiskais darbinieks (1979-1963). 23. Zinātne par vīnogu tehnoloģiskajām īpašībām. 25. Upe Kurzemē. 26. Pārkāpas devas noteiktām laikpos-miem. 27. Kataloju rakstnieks (1927). 31. Apakšējā klāja pakalpgals buru kuģos. 34. Mākslīgs matu veidojums. 35. Vēsturisks novads 12.-18. gs. Krievijas ziemeļrietumos. 37. Latviešu ķīmiķe (1929). 38. Graudzāļu dzimtas stepes un tuksneša augi.

1. uzdevuma atrisinājums

Horizontāli
3. Zirgspēja. 7. Smiltis. 8. Šellijs. 10. Mali. 11. Sirēnas. 12. Ogas. 16. Mjanma.

Man būs pieci gadiņi, sanāks visi ratiņi...

Šogad novembrī Līvānu bērnu jaunrades nama folkloras kopai «Ceiruleits» (vad. Anna Kārkle) paliks pieci gadiņi. Dzimšanas diena tiks svinēta šī mēnesī 17. datumā, bet 30. un 31. oktobrī «Ceiruleits» saviem koncertceļojumiem piepulgāja dalibū Kr.Barona 160. dzimšanas dienas pasākumos Rīgā.

Šajās svīnībās tika pārstāvētas ne tikai latviešu, bet arī Latvijā dzīvojošo nacionālo minoritātu folkloras kopas un ansamblji: no mūsu rajona «Ceiruleits» un «Jumaleņa», «Tīne» no Kokneses, «Upīte» no Balvu rajona, «Vēlava» no Ventspils, lībiešu ansamblis «Skandinieki», deju ansamblis «Dandari», «Trejupe», Rīgas polu skolas ansamblis, Ventspils čigānu skolas ansamblis, baltkrievu un ukraiņu ansamblis.

30. oktobrī Zinātņu akadēmijā bija sarīkota konference par to, kā šodien dzīvo folkloru. Tad sekoja liels koncerts, bet pēc tā «Ceiruleits» dziedātāji atpūtās un izklaidējās holādiešu «Lunaparkā», kurš līdz 19. novembrim viesojas Rīgā. Te nu bērni pārliecīnājās, ka dziesmai ir liela vara, — padziedājuši savas skanīgās dziesmas, viņi karuseļos tika ielaistīti par velti, pretējā gadījumā par šo prieku būtu jāmaksā daudz nauduņas.

Šajā dienā «Ceiruleits» bērniem tika dota iespēja ielūkoties arī folkloras krātuvei un Daiņu skapi, bet vakarā viņi ar liftu uzbrauca Zinātņu akadēmijas 15. stāvā un lūkās uz Rīgu, pār kuru jau bija nolaidusies krēsls.

Ari nākamajā dienā no rīta cīrulēni dzīvojās pār Rīgu, — sākumā Bērnu pasaules atrakcijās, tad lielākie bērni kinoteātri «Rīga» skatījās filmu «Baltais sniega cilvēcīns», bet mazie «Legos» veikalā būvēja «Legos» pasaulei.

Bet vakarā sākās koncerts Latviešu biedrības namā, kuru ar uzrunu atklāja Krišjāna Barona muzeju direktore, bet mūsu «Ceiruleitam» bija gods ieskandināt to ar dziesmām.

Šo koncertu un pasākumu organizēja Zinātņu akadēmijas folkloras biedrība, LU Etniskās kultūras centrs, Latviešu biedrība, Em.Melnīgai Tautas mākslas centrs.

Un nu «Ceiruleits» ir mājās un gatavojas savai dzimšanas dienai, pirms tās nedaudz pārakvējoties atmiņās un pastāstot par sevi.

Folkloras kopa «Ceiruleits» savu darbibu sāk 1990. gada rudenī. Kopas vadītāja ap sevi pulcinājusi tos bērnus, kam tuva un mīļa latgaliešu tautasdzesma. Piecu gadu darbibas laikā dalībnieku skaits ir divkārsojies.

Kopas dalībnieki ir apzinājuši daudzas vietējās teicējas, tādējādi radot lielisku pamatu savām dziesmu programmām. Ir savāktas vairāk kā 400 tautasdzesmas un etnogrāfiskās dejas. Pašreiz repertuārā ir vairāk kā 100 dziesmu, deju un rotaļu. «Ceiruleiti» dzied, muzicē un dejo bērni no 3 gadiem vecuma.

Kopā liela uzmanība pievērsta tautas tradicionālajiem mūzikas instrumentiem. Muzicējot tiek izmantota cītara, vijoles, kokle, akordeons, stabule un dažādi ritma instrumenti.

5 pastāvēšanas gados «Ceiruleits» skandējis savu dziesmu 108 reizes gan Latvijā, gan arī ārēmēs: Preiļu rajonā Līvānos, Jersikā, Vārkavā, Vanagos, Riebiņos, Sutros, Preiļos, Jaunsilavās, Rīmīcānos, Aglonā, Rudzātos u.c., Starptautiskajā bērnu folkloras festivālā «Pulkā eimū pulkā tekū» 1991., 1992., 1993., 1994., 1995., Starptautiskajā folkloras festivālā «Baltica» 1991., 1994., Latgales Mūzikas TV festivālā 1991., 1993., 1995., konkursā «Ko tu proti?» 1992., 1993., Starptautiskajā folkloras festivālā «Baltijas bērnu balsis» 1992., Starptautiskajā Mūzikas festivālā Itālijā 1992., 21. Vispārējos latviešu dziesmu svētkos 1993., muzikālo bērnu nometnē «KUMME-LI» Somijā 1993., Starptautiskajā folkloras dziesmu un deju festivālā Polijā 1994., Latgales tautas Dziesmu svētkos Balvos 1995., Latvijas skolu jaunatnes 7. Dziesmu un deju svētkos 1995. gadā.

Bet jaunrades namiņa vadītāja Valija Poiķāne saka paldies visiem, kas palīdz ar labu vārdu un arī materiāli: par sapratni un atbalstu rajona padomes priekšsēdētājam Ilmāram Meluškānam, rajona padomes sekretārei Valentīnai Bricei. Uz Somiju aizbraukta palīdzēja Latvijas Atbalsta fonds un Baltijas Tranzītu bankas ģenerāldirektore Alijevas kundze, uz Poliju 1994. gadā — Līvānu pilsetas dome. Paldies arī visiem tiem jaukajiem cilvēkiem, kas dzīvo līdzi un atbalsta «Ceiruleiti» viņa pasākumos Līvānos, rajonā, Latvijā.

Un nu «Ceiruleits» rīko savu dzimšanas dienu un aicina visus rajona folkloras draugus un kopas uz 5 gadu jubilejas koncertu š.g. 17. novembrī plkst. 17.00 Līvānu 1. viensākolas svīnību zālē (turpinājumā balle).

«Ceiruleits» lūdz ciemiņus iepriekš piešķirties Līvānu bērnu jaunrades namā Rīgas ielā 4 b (telefons 42581).

Daina Kursīte

Televīzijas programma

Sestdiena, 11. novembris

LATVIJAS TV I

9.00 Rita stunda. 10.00 Lāčplēša dielei veltīts dievkalpojums. 11.30 Tālavas taurētājs. Mult. filma. 11.40 Globuss. 12.10 LU folkloras kopas «Dandari» velvījums Lāčplēša dienai. 12.20 Spēle Latvijas Nacionālo bruņoto spēku štāba orķestris. 12.50 Goda sardzes maina. 13.10 Strēlnieku dziesmas. 13.55 Visu savu mūžu. Dailes teātra izrāde. 16.10 Mielasts ar Mārtiņu. 16.30 NHL meistrasacīstes. 17.30 Merlins un Kristāla ala. 3. sērija. 18.00 Zīnas. 18.10 Tiesības mīlēt. 18. un 19. sērija. 19.10 Bērniem. 19.25 Prezidenta laiks. 19.35 Verinisā. 19.55 Kirurgi. 29. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Vilki. Senas latviešu karavīru dziesmas. 21.55 Labvakar! piedāvā... Vakara intervija. Dzejniece Māra Zālīte. 22.10 Vasaras beigas. Vācijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 TV veikals. 11.30 Vai tu zini? 11.45 Kristītība šodien. 12.30 Anglu valoda. 6. nod. 12.50 Franču valoda. 6. nod. 13.10 Vācu valoda. 11. nod. 13.40 Itāliešu valoda. 5. nod. 14.00 Tēma. 15.00 Elpo dzīli. Seriāls. 15.30 Sambuks. 16.00 M.Ziverts. Tīrelpurvs. Valmieras teātra izrāde. 18.15 Tikšanās. 18.45 Paradižes pludmale. 90. sērija. 19.10 Durvis uz panākumiem. LTS. 19.45 Zīnas. 19.55 Latloto. 20.05 Vārds invalidiem. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Zīnas. 22.10 Apsveikumu koncerta «Daudz laimes» pielikums. 22.40 E iela. 321. un 322. sērija. 23.30 Modeles dzīvē un fantāzijas. 5. filma. 24.00 Starptautiskās hokeja federācijas kausa izcīņa.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Nepalaid garām! 10.00 Rīta pasts. 10.35 Padomi kulinārijā. 10.50 Gleznieceiba. 11.20 Dialogs. 11.45 Arkadija Ukupnīka hītpārāde. 12.35 Filmas, kas paliek atmiņā. Pieaugušie bērni. 14.00 Zīnas. 14.20 Automašīna un es. 14.50 Dzīvnieku pasaulē. 15.30 Amerika un M.Taratura. 16.00 Kādreiz... 16.10 Laimīgs gadījums. 17.00 Zīnas. 17.20 M.Rostropoviča koncerts. 18.00 Cīlveks no Kapucīnu bulvāra. Mākslas filma. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.50 Karaliskā strēlnieka Šarpa piezīvojumi. 22.00 Mult. filma. 22.10 Atjaunības ātrumsacensības. 23.00 Zīnas. 23.10 Kremla kausa izcīņa tenīsā.

Svētdiena, 12. novembris

LATVIJAS TV I

5.25 Pasaules meistrasacīstes auto-sportā F-1 klasē. 8.05 Sensācija. 10. sērija. 8.55 Rīt, parīt, aizparīt... 9.00 Latvijas radio - 70. 9.50 Bezrūpīgā svētdiena. 10.10 Dziesma manai paaudzei. 10.25 Rita piekabe. 10.40 Uzmanīni nu!

11.40 Svētdienas klinēri. 12.10 Kriminālieta diviņi. 22. sērija. 16.30 NBA meistrasacīstes. 17.30 Mult. filma.

18.00 Zīnas. 18.10 Tiesības mīlēt. 20. sērija. 18.35 Mūsu kinonēdēla. 18.45 Flinstoni. 19.10 Bērniem. 19.30 TV - puikām un meitenēm. 19.35 Emīls Dārziņš. 3. sērija. Revolūcija, melanolīja, bohēma. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.20 Mūsu kinonēdēla. 21.30 Mikrofona TV vakars. 23.00 Ar dziesmu par dzīvi.

LATVIJAS TV II

8.00-11.00 Picca TV. 11.00 Kristīgā programma. 12.10 Kantrīmūzika. 13.10 Autoklasiķi. 13.40 Stīls. 14.10 LJBL meistrasacīstes. 15.25 Pasaules meistrasacīstes motobraukšanā šosejā pa apli. 15.50 Ukraina. 16.30 Pasaules ceļojumos. 17.25 Kristība. 17.55 Sadraudzība. 18.45 Paradīzes pludmale. 91. sērija. 19.10 Svētdiena. LTS. 19.45 Zīnas. 20.00 5 minūtes. 20.05 E iela. 323. sērija. 20.30 TV veikals. 21.00 NTV-5. 22.00 Zīnas. 22.10 Vācijas spogulis. 22.25 Noziegumam pa pēdām. 95. sērija. 23.10 NTV-5. 0.10 Madāma. ASV mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

6.50 Sportloto. 7.00 TV modinātājs. 8.00 Zīnas. 8.10 TV modinātājs. 9.30 Kamēr visi ir mājās. 10.00 Rita zvaigzne. 10.50 No pirmavotiemi. 11.00 Kal-

poju Krievijai! 11.30 Spēlējet, harmonikas! 12.00 Lukoškino ciema reitings. 12.25 Acimredzamais - netīcamais. 12.55 Mans draugs - zirgs. 6. sērija. 13.25 Smieklu panorāma. 14.00 Zīnas. 14.20 Sapnu stacijas. 15.10 Celotāju klubs. 15.55 Cīlveks darbā. 16.15 Mult. filmas. 17.00 Zīnas. 17.20 Futbola apskats. 17.50 Cirkss. 18.20 E.Rjazanova autorraidījums Saruna svaigā gaisā. L.Gurčenko. 19.05 leņemšana. Piedzīvojumu filma. 21.00 Svētdiena. 22.05 Karaliskā strēlnieka Šarpa piedzīvojumi. 22.30 Kremla kausa izcīņa tenīsā. 23.00 Zīnas. 23.10 Kremla kausa izcīņa tenīsā. 23.55 Milestiba no pirmā acu skatienu.

Pirmdiena, 13. novembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības mīlēt. 21. sērija. 16.30 Rīgas kalendārs. 16.55 Tie paši horoskopī... 17.20 Dž.Rosini. Uvertīra operai Sēvījas bārdzīzīnis. 17.30 Mult. filmas. 18.00 Zīnas. 18.10 Kaujas lauks. 1. sērija. 2. daļa. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Saimnieki. 20.00 Mirklis mūzikā. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Sensācija. 11. sērija. 22.05 Zīmes. 22.50 Mūsu kinonēdēla. 23.00 Naks ts zīnas. 22.05 Amerikānu naks ts kopā ar Berlīnes filharmoniķiem un Saimonu Retlu.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.30 30 minūtes kopā ar Niku. 18.00 Skaties! 18.15 Noziegumam pa pēdām. 95. sērija. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Jautājums pēc būtības. 19.45 Zīnas. 20.00 E iela. 324. sērija. 20.25 DPŪ Multimediju centrs piedāvā... 21.00 NTV-5. 22.00 Zīnas. 22.10 E iela. 323. sērija. 22.35 Paradīzes pludmale. 92. un 93. sērija. 23.25 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Zīnas. 8.15 Tropu meitene. 9.05 Brīnumu lauks. 17.00 Zīnas. 17.20 Tropu meitene. 18.10 Sastrēgumstunda. 18.35 Uzmanīni melodiju! 19.00 Ja... Raidījumu vada V.Pozners. 19.45 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Laiks. 20.50 Bagzs. 7. sērija. 21.45 Teātris + TV. 22.30 Tīvnpīka. 23.00 Zīnas. 23.10 Tīvnpīka.

Otrdiena, 14. novembris

LATVIJAS TV I

8.00 Rīta bums. 9.00 Tiesības mīlēt. 22. sērija. 9.25 Rīt, parīt, aizparīt... 9.30 Mielasts ar Mārtiņu. 9.50 Zīmes. 16.30 Teātru jaunumi. 16.50 L. van Bēthovens. Uvertīra Koriolans. 17.00 Pasaka, pasaciņa... 18.00 Zīnas. 18.10 Sibīrija. Nākotnes zeme. 3. sērija. 19.00 Mans būs mans. 19.10 Ekrāns bērniem. 19.30 Skats no malas. 19.55 Kirurgi. 30. sērija. 20.20 Rīt, parīt, aizparīt... 20.30 Panorāma. 21.15 Aci pret aci. 22.05 Sešdesmito gadu meitenes. Dok. filma. 23.00 Naks ts zīnas. 23.05 Sešdesmito gadu meitenes. Turpinājums.

LATVIJAS TV II

6.45-10.00 Picca TV. 17.00 TV veikals. 17.30 Vācu valoda. 12. nod. 17.45 Vācu valoda. 13. nod. 18.00 Valdības preses konference. 18.30 Problēma stopkadrā. 19.00 LTS zīnas. 19.20 Ēterā - Kurzemes TV. 19.45 Zīnas. 20.00 E iela. 325. sērija. 20.30 Panorāma. 21.00 NTV-5. 22.00 Zīnas. 22.10 Skaties!

22.30 Zaļo gaismu - dziesmām! 23.10 NTV-5.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

Geoperturbāciju dienas un medicīniskais laika tips nav viens un tas pats

«Rīgas balss» katru mēnesi dara zināmu, kad gaidāmas geomagnētiskās dienas. Piemēram, 8. augustā bija geoperturbāciju diena, bet sinoptiķu ziņojumā nosaukts 2., labvēlīgais, laika tips. Vai tad tā var būt?»

Pat joti var būt, — lasītajiem atbild Latvijas Hidrometeoroloģiskā centra inženierē sinoptiķe Tamāra Ivanova. — Geomagnētiskās dienas un laika tipi taču ir divi pilnīgi patstāvīgi apkārtējās vides raksturojumi. Un pilnīgi iespējams, ka diena ar labvēlīgu laika tipu var būt nelabvēlīga geomagnētiskā ziņā.

Kopš 1987. gada presē tiek publicēta geomagnētisko perturbāciju mēneša prognoze, kas izstrādāta zinātniskās pētniecības laboratorijā V. Hasnuļina vadībā. Īpaša interese par šim prognozēm ir kardiologi. Piemēram, Latvijā izanalizēja neatliekamās medicīniskās palīdzības izsaukumus un konstatēja, ka cilvēkiem, kas slimis ar sirds išēmisko slimību, ātrās medicīniskās palīdzības izsaukumi bijusi biežāki dienu vai divas dienas pirms magnētiskās vētras sākuma, tiem, kas slimis ar arteriālo hipertoniju, — vētras pirmajā dienā. Bet magnētisko vētru vispēsātinātākajos mēnešos (kad sevišķi daudz geoperturbāciju dienu) atzīmētais kardioloģisko katastrofu pieaugums. Turpretī tie, kas ir sevišķi jūtīgi pret laika maiņām, biežāk ievēro medicīniskos tipus, ko galvenokārt raksturo atmosfēras spiediena maiņas intensitāte.

Atgādināsim: ir četri šādi laika tipi. Pirmais un otrs — labvēlīgi, kad īpašas pārmaiņas laika apstākļos nav gaidāmas vai arī tās ir nenozīmīgas. Kad ir nelabvēlīgie (trešais un ceturtais) laika tipi — gaidāmas krasas gaisa temperatūras svārstības. Vēja pastiprināšanās līdz ātrumam vairāk par 15 metriem sekundē, gaisa temperatūras celšanās virs 25 grādiem, ilgstoša migla. Bieži vien līdz ar aktīva ciklona tuvošanos atmosfēras spiediens strauji krītas un slodze organismā adaptācijas sistēmām būs tāda pati kā uzķāpot kalnā līdz pusotra kilometra augstumam. Daudziem sākas skābekļa bads. Gaisa skābekļa režīmu paslīktīna arī karsts laiks, it īpaši, ja gaisa mitrums ir paaugstināts. Tādās dienās ieteicams lietot adaptogēnus, piemēram, tādus kā askorbīnskābe.

Vispār, apzīmējumi «labvēlīgs» vai «nelabvēlīgs» laiks nav īsti korekti. Piemēram, hipotonikiem ir labvēlīgs auksts, vējains laiks, un viņi atdzīvojas, ceļojies atmosfēras spiedienam... Vārdu sakot, iešakām katram pašam secināt, kādas laika pārmaiņas viņu ietekmē.

Nata Plūme
(«Rīgas Balss»)

Kopuzņēmums «Linda» Livānos un Aglonā **ieperk**

- ▼ bērza papīrmalku, cena 24 \$;
- ▼ egle papīrmalku — 23 \$;
- ▼ priedes papīrmalku — 19 \$;
- ▼ skuju koku zāģbalķus — diametrs no 18 cm, garums 6.10 m, cena 32 \$.

Kontakttelefoni Livānos — 43336,
Aglonā — 58434 (vakaros).

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta.
Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi,
LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 68169.

Sludinājumi un reklama

22305

*Dzied', latvju varoni, Lāčplēsi,
Teic pagātni, cel uz nākotni.*

Rainis

Sveicam visus bataljona
zemessargus, jaunsargus

**Lāčplēša dienā un
Latvijas Republikas
proklamēšanas
77. gadadienā.**

35. ZS bataljona štābs

**Līvānu virsmežniecība ši
gada 17. novembrī plkst.**

12.00 rīko cirsmu izsolī.

Dalības maksa Ls 15.

Nodrošinājuma nauda 10% apmērā no nosolītās summas saņemšajama tūlīt pēc cirsmas nosolīšanas.

Par cirsmu apskati zvanīt:

virsmežniecība —

42296, 44035,

Atašenes mežniecība —

252-77218,

Līvānu mežniecība — 44539,

Preiļu mežniecība — 22573,

Aglonas mežniecība — 15231,

Jersikas mežniecība — 43710.

**Dalībnieku reģistrācija Līvānu
virsmežniecībā līdz 15.
novembra plkst. 17.00. Izsole
notiks Līvānu biokimiskās
rūpnicas konferenču zālē.**

Pārdod

- darba ķēvi. Tel. 21225;
- vaislas ķēvi. Tel. 32280;
- ērzelī. Tel. 42710;
- zirgu. Tel. 23671;
- grūsnu teli Vārkavas pag. «Gavrišķas». Kļavinska;
- govi. Tel. 58510;
- divistabu dzīvokli Preiļos. Tel. 21509;
- privatizētu trīsistabu dzīvokli Raudovā, ir saimniecības ēkas, augļu dārzs, 0,50 ha zemes, un jaunu slauca-mo aparātu. Tel. 21585;
- ledusskapjus ar garantiju. Tel. 21268;
- kases aparātu Casio ER-230 un plauktus tirdzniecības telpai. Tel. 23608;
- metināšanas aparātu. Tel. 21822;
- zirga ratus, 3 duryju skapi iepakoju-mā, sienu rulonus. Tel. 35350;
- Ford Taunus, 1,6. Tālr. 39553;
- VAZ-21011. Tālr. 36532;
- Opel Kadett 1,6 D Caravan, 1983.g. Tel. 23608;
- VW Passat, universal, dīzelis, 1982.g. Tel. 21021;
- Opel Rekord, 1983.g. decembris, pā-

*Rušonas jauniešu deju
kolektīvs aicina visus bijušos dejotājus
uz salidojumu 18. novembrī plkst.
18.00. Līdz jāņem grozīši un Ls 1.*

rejas modelis, ļoti labā tehniskā
stāvoklī, BMW-320, 1984.g., pārejas
modelis, 2 durvis, ļoti labā stāvoklī,
Volkswagen Jetta, 1980.g. Tikko no
Vācijas. Cenas pēc vienošanās. Tel.
24664;

● VAZ rezerves daļas. Tālr. 22949;

● VW Jetta 1,6, 1983.g. Cena 2600 \$.
Tel. 44489 vakaros;

● automašīnas Audi-100, 1988.g.,
Toyota Tercel, 1984.g., Audi-80,
1981.g. Tālr. 21755 vakaros, dienā
24555;

● GAZ-24-01 rezerves daļām. Tel.
46310;

● burkānus, cena Ls 0,03; 0,08 un 0,15
kilogramā. Tālr. 22908.

Pērk

- cirsmu. Tālr. 56602, 56805;
- privatizācijas sertifikātus Līvānos
universālveikalā grāmatu nodalā. Tālr.
43688;
- 1,5 vai 2 istabu dzīvokli Preiļos. 1.
stāvu nepiedāvāt. Tālr. 24473;
- gaļu. Tālr. 21898.

Maina

- 3 istabu dzīvokli pret 2 istabu dzī-vokli. Visi Preiļos. Tālr. 23528.

**NELSS
PĒRK
SKUJKOKU
ZĀGMATERIALUS
cena līdz 136 \$
PIENEMŠANA un
SĀMAKSA
MADONĀ. Tel. (248) 21019,
21323.**

Apklust dziesma, nodzest rieti,
Nakts un zvaigznes pretī nāk.
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem,
Rozāliju GILUČU
mūžības celā izvadot.
Ansamblis «Naktineica»

Tu aizgāji pēkšņi,
Mirkli pārvilki svītru visam —
Draudzībai, dzīvei, milestībai...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Valda
KURCIĀ tuviniekiem,
viņu aizsaulē aizvadot.
MMB «Bebris» mednieku kolektīvs

Aizejot cilvēkam ar dievas saka,
Aizejot cilvēks kaut vārdu bilst,
Kāpēc tu aizgāji nepasakot,
Kāpēc tūk pēkšņi cilvēki mirst?
Lai mūsu klusā līdzjūtība palīdz
pārciest negaidīto zaudējuma sāpi
Valda KURCIĀ sievai Annai, meitām
Dacei, Maritai un dēlam Mārim.
5.c, 8.b, 10.a un c klašu
kolektīvi un vecāki

Kā putna kliedziens
Vēlā rudens vējā
Ir izgaisis mūzs...
H.Skuja
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Annai,
Dacei, Maritai, Mārim un Alīnei
Kurciem, pavadot DZĪVESBIEDRU,
TĒTI un DĒLU kapu kalnījā.
Livānu 1. vidusskolas kolektīvs

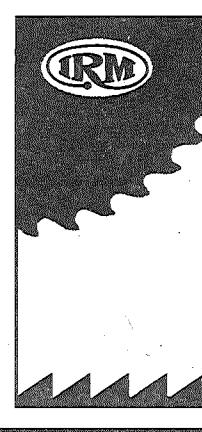
LINTAS ZĀDA ASINĀŠANAS AUTOMĀTS

**SKALDIŠANAI UN ZĀGEŠANAI
GATERIS ZEIMERĒTU DĒLU RAŽOŠANAI**

Rīgā, Ropažu ielā 140 tālr.: 520215, 520311

IRM

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums
«Laikraksta «Novadnieks» redakcija»
Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī
Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
iespiests SIA «Latgales drukā»,
Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetspiedums. Metiens 5000.